

Belediye memurlarının tekaüd sandığına dair lâyiha son şeklini aldı

AKŞAM

İkmal imtihanları için kurslar 16 temmuzda başlayacak, 23 temmuza kadar devam edecek

Sene 23 — No. 8137 — Fıatı her yerde 5 kuruş

SALI 17 Haziran 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Son günlerin şüpheli sessizliği ortasında iki mühim vesika

İngilizlerle iki taraflı fransızlar Suriyede ağır ağır uğraşırken, harbin müstakbel inkişafı hakkında tahminlere yol açan iki mühim vesika çıktı. Bunlar hakkında fikir yürütmek için birkaç gün beklemeyi faydalı bulduk. Bunlardan biri, Berlinden gelen 12 tarihli bir telgrafıdır. Resmi ağızlarından söylendiği anlaşılan bu metne göre Irak ve Suriye vukuatında Almanyanın tesiri ve alâkası yoktur. Almanya, Türkiyenin emniyetini tehdit edecek, yahut Türkiyenin arzusuna muhalif, Türk milletinin şeref ve menfaatine aykırı isteklerde bulunmağı asla düşünmemiştir. Bundan dolayı, Türkiyeden asker geçirmek gibi tasavvurlar Almanyanın aklına bile gelmemiştir. Bu rivayetleri çıkaranın bozmak isteyenlerdir. Almanya, Türkiyeye karşı çok kuvvetli ve hususî bir muhabbet beslemektedir. Almanya, siyasi veya askerî herhangi bir harekete girişirken, eski müttefiki Türkiye ile bir ihtilâf çıkarmamaya dikkat ediyor...

Hülâsası yukarıda tekrar ettiğimiz bu telgrafın ehemmiyeti aşikârdır. Suriye muharebesi başladığı zaman yazdığımız makalenin sonunda şöyle demiştik: «Suriyenin vaziyeti herkesten fazla Türkiyenin emniyetini alâkadardır eder... Türkiye ile normal münasebetleri olan Almanyanın Suriye meselesindeki hareket tarzı bize istikbal için en iyi teminat vesilesi hazırlamış oluyor. Dürüst ve samimî bir siyasetin ilk fiili tezahürünü burada göreceğiz.» Üç gün sonra Berlinden gelen telgrafta: «Balkan, Irak, Suriye hâdiseleri tamamen ispat etmiştir ki Almanya, Türkiyenin emniyetine hiç bir vakit taarruz etmek emelini beslememiştir» denilmesi — iyi bir tesadüf eseri olarak — temennimize müspet bir mukabele teşkil ediyor. Şu halde, resmi Alman mahafilin teminatına göre, harp plânına girmedikçe kadar, Türkiyenin hassasiyetini ve emniyetini de göz önünde tutarak, Almanya Irak ve Suriye işlerine karışmak niyetinde değildir.

Diğer taraftan, Türkiyeye karşı hiç bir tecavüz emeli beslemeyen, «siyasi veya askerî» hareketlerinde Türkiye ile hiç bir anlaşmazlık çıkarmamaya dikkat eden Almanya, Balkanlarda da harbe nihayet vermiş sayılabilir. Türkiyede, lâ-yık olduğu ehemmiyet ve memnuniyetle karşılanan bu dostça ifade gösteriyor ki Almanya, Türkiyenin maceradan ve tecavüzden uzak harp dışı siyasetinden ve bütün hazırlıklarının kendini müdafaa için istihdam ettiğinden emindir. Bu emniyetlidir ki Balkanlardan kuvvetlerinin en büyük kısmını geri çekmiş bulunuyor.

Balkanları ve Giriti işgal etmiş olan Alman kuvvetleri, bazılarının evvelce boşuna tahmin ettikleri gibi, Suriyeye karşı harekete geçmeyecek olunca ne tarafa gittiler?

Bu suale cevap olarak günlerdenberi dolaşan rivayetlerin esasını ikinci mühim bir vesikada, Tass ajansının 13 tarihli teklzibinde buluyoruz. Sovyetlerin resmi ajansına göre bu Alman kuvvetleri «Almanyanın şarkına ve şimali şarkisine gönderilmiştir.» Haritaya bakınca, bu yerlerin Sovyet Rusya hudutları olduğu görülür. Almanya, Sovyet Rusya-

Şamın teslimi için müzakereler yapılıyor

BİR FRANSIZ GENERALİ

Teslim şartlarını Fransanın Sofya elçisine bildirmek üzere Türkiyeden geçti

Beyrut şehrinin de yakında zaptedilmesi bekleniyor

Londra 16 (A.A.) — Bu sabah Londrada öğrenildiğine göre, müttefikler Beyrut 12 mil mesafede bulunmaktadır. Müttefik kuvvetlerin ileri hareketi, general Dentzin Saydadan geri çekilmekte olan esas ordusunu ikiye bölmek tehdidini göstermektedir.

Bu esnada başka kollar, Şam kapılarında bir tevakkuf devresi geçişmeğe devam etmekte ve şehre sulh yolu ile girilmesi için yapılan müzakerelerin neticesini beklemektedir. Fakat aynı zamanda şehrin muhasara altına alınması da devam etmektedir. Şamın düşmesinin şimdi pek yakın olduğu hakkında hür Fransız kaynaklarından verilen haberden bahseden sabah gazetelerinde, Şamın bu 24 saat zarfında düşeceği söylenmektedir. Tevhürün sebebi, Fransanın Sofya elçisi B. Dentzin ile görüşmek ve Şamın teslimi için müttefiklerin ileri sürdüğü şartları kendisine bildirmek üzere Türkiyeye gitmiş olan general Delhomme'un pek yakında vukubulacak avdetinin beklenmesidir.

Beyrut'un bir iki gün içinde zaptı bekleniyor

Londra 16 (A.A.) — National Broadcasting'in muhabiri B Grant Power, Kahireden radyo ile yaydığı neşriyatta, Beyrutun birkaç gün içinde teslim olması ihtimalini ileri sürmüştü ve ezcümle demiştir ki: Yabancı lejyonu ve bazı senegaller, Suriyede müttefikler ordusuna mukavemet etmektedir. Fashlar ve Spahiler, bazı haberlere göre, hür Fransızlar tarafına geçmeğe bir temayül göstermektedirler.

(Devamı sahife 4 sütun 3 de)

Romanyada yeni bir tedbir

Bükreşte tekrar ışıklar söndürülüyor

Bükreş 16 (A.A.) — Radyo vasıtasıyla neşredilen bir tebliğde bu akşam saat 7 den itibaren tekrar ışıkların söndürüleceği ve karartma tedbirleri alınacağı ilân edilmiştir. Tebliğde bu tedbirlerin niçin alınmakta oldukları hakkında izahat verilmektedir.

Dikkatler:

İhtiyacı karşılamalı

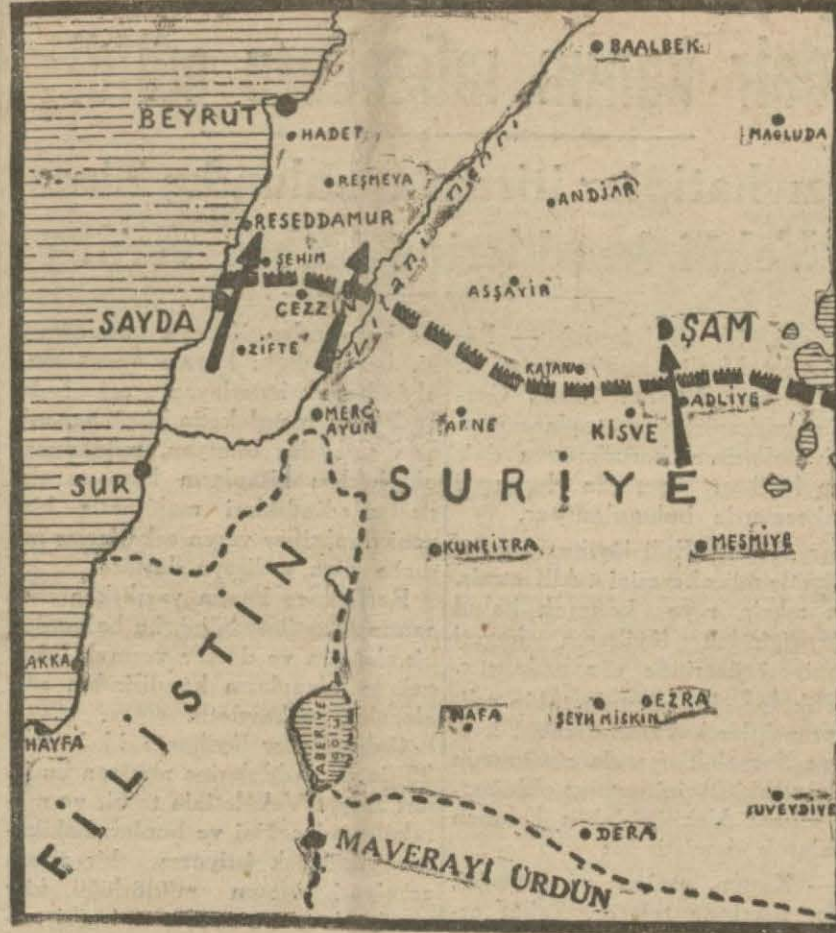
Hele cumartesi geceleri Kadıköyden 11,30 da hareket eden son vapur tıklım tıklım Köprüye yanaşıyor. Bir değil, beş tramvay dolduracak ehali olduğu halde halk Köprüde bir tek tramvay bulabiliyor. Ne yapacağını kimse bilemiyor.

Cereyan var, araba var, memur bulunabilir. İhtiyacı karşılamamakta sebep nedir acaba?

Bugün 4 üncü sahifemizde: **Memlekette muharrir ve san'atkarın mevkii (II)**
Yazan: İZZET MELİH

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 4 sütun 3 de)

Müttefiklerin Suriyede ileri hareketini, bugünkü cepheyi ve taarruz istikametlerini gösterir harita

Amerikada bütün Alman konsoloslukları kapatıldı

Vaşington 16 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri Amerikadaki bütün Alman konsolosluklarını kapatmışlardır. Bu kararın alınması, Alman tebaasının seyahatini menetmiştir.

General Le Gentilhomme

Suriyedeki hür Fransız kuvvetleri kumandanı yaralandı

General Le Gentilhomme

Londra 16 (A.A.) — Hür Fransız kuvvetleri umumî karargâhından bildirildiğine göre general La Gentilhomme Suriye cephesinde yaralanmıştır. Fransız tayyarelerinin bir yolu bombardımanı esnasında bir bomba parçası ile generalin kolu kırılmıştır. General, koluna ameliyat yapıldıktan sonra yalnız bir gün istirahat etmiş ve umumî karargâhına dönmüştür.

General La Gentilhomme, Suriyede harekâta bulunan hür Fransız kuvvetlerine kumanda etmektedir. General vakfide Cibuti umumî valisi idi. Kendisi, Almanya ile mütarekeyi tanıtmaktan imtina eden ilk ordu şeflerinden biri olmuştur. Fransanın en genç generallerinden olan La Gentilhomme, Şarkî Afrikada çok sevilen bir zattır. Fransız inhisarı esnasında, general Wavellin başkumandanlığına merbut olarak Somali'deki Fransız ve İngiliz kuvvetlerine kumanda etmekte idi. Empress of Britain İrlanda açıklarında Alman tayyareleri tarafından bombalanıp batırıldığı zaman, general de bu vapurda bulunuyordu.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Sollum'daki taarruz

İngilizler Halpaya geçidinin şarkından garbına ilerlediler

Londra 17 (A.A.) — (B.B.C.) Afrikadaki muharebeler hakkında şu malûmat veriliyor: Britanya kuvvetlerinin Bingaziden çekildikleri zamandanberi devam eden sahra hareketleri ehemmiyetli değildir, fakat metin bir mahiyet arz etmektedir. Muharebe Capuzza kalesi, Halpaya geçidi ve Sollum müselleminde devam etmektedir.

İki taraf da mühim miktarda muharebe arabası kullanıyor. Vaziyetin nasıl inkişaf ettiği belli değilse de evvelce Halpaya geçidinin şarkında bulunan Britanya kuvvetleri şimdi geçidin garbinde bulunuyorlar. Düşman geçidin tepesinde. Harp hâlâ devam ediyor.

Sollum'da İngilizlerin bir taarruzu

Londradan gelen haberler mevzii bir ilerleyiş yapıldığını bildiriyor

Londra 16 (A.A.) — İngilizlerin Sollum muntakasında mevzii bir ilerleyiş elde ettikleri öğrenilmiştir. Tafsilat bekleniyor.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Şimalî Afrikada düşman pek büyük kuvvetlerle Sollum muntakasında taarruza geçmiştir. Hareket akim kalmış, düşmanın teğebbüsleri İtalyan-Alman ateşi karşısında ve tayyarelerimizin yardımı ile kırılmıştır. Elde edilen malûmata göre 60 İngiliz tankı imha edilmiştir. Muharebe devam etmektedir.

Alman Stukaları düşmanın kuvvetli kıta ve kamyon kollarına büyük muvaffakiyetle taarruzda bulunmuşlardır. Alman avcıları çetin hava muharebelerine girişerek düşmanın 9 av ve 2 bomba tayyaresini düşürmüşlerdir.

Robin Moor vapurundan kurtulanlar

Londra 17 (A.A.) — (B.B.C.) Bir Alman denizaltısı tarafından batırılan Robin Moor Amerika vapurundan kurtulanlardan bir kafile Cenevî Afrikada Kap'a vasil olmuştur.

— İstanbulun her tarafında yeşil sahalar yapılmış.

— Tevekkeli bizi şehir dışına atmadılar.

Suriyede mühim muharebeler

Vichy kuvvetleri Mercia-ayun'a girdiler, bu kuvvetlerin ihata edildiği bildiriliyor

Londra 17 (A.A.) — (B.B.C.) Reuter ajansının Kudüs muhabiri, Suriye harekâtı hakkında bir askerî sözcünün beyanatını bildiriyor. Sözcü demiştir ki:

«Vichy kuvvetleri, Merciaayun civarında sarp muntakalara taarruz etmiştir. Bunların iki müttefik kolun arasından geçerek bu şehre girdikleri zannediliyor. Bu Vichy kuvvetlerinin bazı tankları olmasına rağmen bu giriş ciddi telâkki edilmiyor. Esasen İngiliz kuvvetleri bunları sasmışlardır.

Kuneytara'nın yukarılarından gelen diğer bir Vichy hücum kıtasıyla temas edilmiştir. İleriyen Britanya kuvvetleri tam bir hat teşkil etmediklerinden Vichy kuvvetlerinin aradan kayması muhtemeldir.

Sayda'yı geçen Britanya kuvvetleri bu şehrin 12 mil şarkında Cizze'nin arkasına geldiler. Daha şarkta kuvvetli tutunuyorlar. Esir edilen Vichy kuvvetlerine mensup askerlerin üzerinde bir emri yemmi bulunmuştur. Bunda kendileriyle konuşmağa gelen her üniformalıya ateş etmeleri bildiriliyordu.»

Fransız tebliği

larda mukabil taarruza geçtikleri bildiriliyor

Vichy 17 (A.A.) — (Radyo) Bu sabah neşredilen resmi tebliğdir: Suriyede cephenin mühim bir kısmında askerimiz mukabil taarruza geçmiştir. Hermon dağı ile Cebelidürüz arasında, içlerinde motörlü kuvvetler de bulunan kitalarımız, düşman kuvvetleri arasına girmişlerdir. Hermon dağının garbindeki dağlık erazide taarruzumuz mühim neticeler vermiştir.

Sahil muntakasında düşman kolu Saydadan ileri gidememiştir.

Tayyarelerimiz Cenevî Suriyede düşman toplartılarını bombardıman etmiştir. Dün hava kuvvetlerimiz düşman gemilerine taarruz etmişlerdir. Bir düşman torpidosu hasara uğramış, bir diğerinde yangın çıkmıştır. Bu harekâta iştirak eden deniz tayyareleri dün sabah gelmişlerdir.

Hava muharebelerinde düşmanın Gladyatör sisteminde 3 avcı tayyaresi düşürülmüştür. Bir Fransız avcı tayyaresi hasara uğrayarak Britanya hatlarının gerisinde karaya inmeğe mecbur olmuştur.

Beyrut 17 (A.A.) — (Havas) Bu sabah gelen son haberlere göre kitalarımızın Kuneytara muntakasında taarruzu neticesinde 100 esir ve mühim harp levazımı alınmıştır. Dün öğleden sonra çok şiddetli muharebeler olmuş, bunun neticesinde Fransız kuvvetleri Merciaayun'a istirdad etmiştir.

Şarktaki hava kuvvetleri kumandanlığı

Vichy 17 (A.A.) — (Radyo) Resmi tebliğ göre hava müstesarı general Bergeret şarktaki hava kuvvetleri kumandanlığına tayin edilmiştir.

Cebelüttarığı bombardıman

Elceire 17 (A.A.) — Havas İki tayyare dün pike yaparak Cebelüttarığı bombardıman etmiştir. Birçok yangınlar görülmüştür. Tayyareler cenup istikametinde uzaklaşmışlardır.

Japon manevraları

Şanghai 16 (A.A.) — Cenup istikametinde Japon harp gemilerinin muhsû nisbette manevralar yapmakta oldukları ve pek çok Japon tayyaresinin de bu harekete iştirak ettiği hakkındaki haberler teeyyüd etmektedir.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

İngilizler Libyada taarruza geçti, Habeşistanda bir general dahil 2000 esir aldılar, Suriyede Saydayı işgal ettiler

Kahire 16 (A.A.) — Orta Sark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Libyada, çökekte kitalarımız Sollum'un enüv ve enüvü sarkî muntakasında mevzî tutmuş olan düşmana karşı dün taarruz hareketine girişmişlerdir. Harekât devam etmektedir. Habeşistanda, Soddu muntakasında general Pralormo ile 2.000 İtalyan askeri teslim olmuştur. Göller muharebesinden sonra general Pralormo, tümünün bakiyesine dağılara kaçmış ve o zamandanberi Habeş vatanperverleri tarafından mütemadiyen hürpalanmıştır. Nihayet yardımsız kalan general teslim olmuştur.

Daha şimalde imparatorluk kuvvetleri başta İtalyan tecemmülüne karşı harekete devam etmektedir. Jimma muntakasında Habeş vatanperverleri düşman kuvvetine karşı şiddetle harbetmektedir. Fakat Jimmanın zaptında ne askeri ne de siyasi bir fayda yoktur.

Assab muntakasında, mühim Macaco tayyare meydanını 13 haziranda işgal ettik.

Irakta, kaydedilecek mühim bir şey yoktur.

Suriyede, Vichy kitalarının şiddetli mukavemetine rağmen müteffik kuvvetler sağ cephada Kisev'i ve sahilde Saydayı muvaffakiyetle işgal etmişlerdir.

Hedefi Alman girişine mâni olmak ve daha mühim Alman kuvvetlerinin muvasalatına takaddüm etmek olan bir harekette lüzumsuz kan dökülmesini önlemek için bütün gayretler sarfedilmiş olmasına rağmen merkez muntakamıza şiddetli muharebe inkıfâz etmektedir.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularının hava kuvvetlerinin İngiliz ticaret gemilerine karşı mücadelesinde yeni muvaffakiyetler elde edilmiştir. Atlantikte Cebelütarik'ın garp istikametinde bombardıman tayyareleri kuvvetli bir himaye altında giden bir kafileye hücum ederek ceman 21.000 tonilatolu 5 gemi batırmıştır.

Akdenizin şark havzasında Alman bombardıman tayyareleri bir İngiliz harp filosuna karşı muvaffakiyetli muharebe yapmışlar ve 4 ağır bomba isabeti ile bir hafif kruvazörü batırmışlar ve Lourd tipinde diğer bir kruvazörü de hasara uğratmışlardır.

Başka Alman bombardıman tayyareleri Kıbrıs adasında müteaddit tayyare meydanlarını muvaffakiyetle bombalamışlar ve mitralyöz atesine tutmuşlardır.

Düşmanın gündüzün işgal altındaki topraklara karşı teşebbüs ettiği akımlar akim kalmıştır. Avcılarımız üç İngiliz tayyaresini düşürmüşlerdir. İki İngiliz bomba tayyaresini bir devriye ve mayın gemisi ve diğer bir tayyareyi de bahriye topçusu düşürmüştür.

Dün gece düşman garbi Almanyanın müteaddit yerlerine infilâk ve yangın bombaları atmıştır. Sivil halk arasında bir miktar zayıyat vardır. Bazı yerlerde iskân mahallelerinde ehemmiyetsiz hasarlar olduğu bildirilmektedir. Alman gece avcıları 2 İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir.

Konsoloslar arasında değişmeler

Ankara 16 (Akşam) — Batum baş konsolosu Atif Kor, Trieste konsoloslu Hasani Rifat Sözen, Roma büyük elçiliği başkâtibi Haydar Gök, Gümlüçine kançuları İbrahim Sırı, Sınıg, Filibe muavin konsolosu Zekâi Çakan, Viyana muavin konsolosu Ali Rıza Çelikçaya, Batum kançuları Etem, Üşküp kançuları İsmail Hakkı Akçevini dereceleri merkeze nakledilmişlerdir.

Trieste konsolosluğuna merkezden baş konsolos Talât Rauf Tokmar, Batum baş konsolosluğuna merkezden Cemal Toygar, Roma büyük elçiliği üçüncü kâtipliğine merkezden Fuad Kepenek, Gümlüçine muavin konsolosluğuna merkezden Celâl Hülsü, Filibe muavin konsolosluğuna merkezden Ahmed Çoratekin, Milano kançılarında merkezden Danış, Batum muavin konsolosluğuna, merkezden Emin Vefa, Gerek, Üşküp muavin konsolosluğuna merkezden Kâni Güven, Belgrad büyük elçiliği evrak ve eşyasını muhafazaya Üşküp baş konsolosu Saffet Örfi ve Üşküp konsolosluğunu idareye merkezden Recep Hakkı Karabuda dereceleri nakil, tayin ve memur edilmişlerdir.

Reichstag toplanıyor mu?

B. Hitlerin bir nutuk söyleyeceğinden bahsediliyor

Zürich 16 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre, Berlinde, B. Hitlerin bu haftanın ilk günleri içinde Reichstag'da bir nutuk söyleyeceği şayısı dolmaktadır.

Yarı resmî bir tekliz

Berlin 16 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Reichstagın yakında içtima davet olunacağına dair en nebî memleketlerde dolaşan sayıların kat'iyen esassız olduğu Berlinli siyasi mahfillerinde beyan olunmaktadır.

Almanya yeni hava akınları

Alman tayyareleri de İngiltere üzerinde büyük faaliyet gösterdi

Londra 16 (A.A.) — Londrada salâhiyyetli bir kaynaktan öğrenildiğine göre, İngiliz hava kuvvetleri, Almanyadaki hedeflere hücumlarda bulunmuşlardır.

İngiltere üzerinde hava faaliyeti

Londra 16 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği: Gece, İngiltere üzerindeki düşman hava faaliyeti çok küçük bir miktarda cereyan etmiştir. Cenevîler atılmış, fakat hiçbir hasar ve zayıyat mucip olmamıştır. Gece bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Horia Sima giyaben 25 sene mahkûm oldu

Bükreş 16 (A.A.) — Bükreş askeri mahkemesi, âsi Lejyoncuların şefi Horia Simayı 25 sene kûreğe sabık Hacıye nazır B. Mihai Sturdzayı beş sene hapse, sabık dahiliye nazır general Petrovinescoyu 7 sene hapse giyaben mahkûm etmiştir.

Belediye memurlarının tekaüd sandığı

Buna dair lâyiha son şeklini aldı

Ankara 16 (Telefon) — Belediyeler bunalıya bağı müesseseler, Belediyeler bankası ve İmar heyetine merbut fen seflğinde sicilde kayıtlı ve musaddak kadrolara dahil vazife gören memurlar için hükmi şahsiyeti haliz ve Dahiliye Vekâletinin nezaret ve mürakabesi altında bir tekaüd sandığı kurulmaktadır.

Dahiliye, maliye ve bütçe encümenlerinden geçen lâyiha son şeklini almıştır.

Belediyeler bankasının idare meclisi bu sandığın idare meclisidir; ve bankanın umum müdürü bu sandığın umum müdürü olacaktır.

İş müddetleri

Hazırlanan nizamname Devlet şurasına verildi

Ankara 16 (Telefonla) — İş müddetleri hakkında hazırlanan nizamname Devlet Şurasına verilmiştir. Nizamname mucibince maden, taş ocaklarında, ham, yarı mamul maddelerin işleme ve hazırlanmasında, mefuzat, inşaat, yol, demiryolu, tramvay, tünel tamininde, bataklik kurutulması, su ve gaz, telgraf, telefon tesisatta, antrepo, iskele ve limanlarında, matbachılık, komisyunculuk işlerinde en çok iş müddeti haftada 48 saatir. Nizamname neşredilen 3 ay sonra tatbik edilecektir.

Otel, lokanta, tiyatro, sinema, kuşarda boyacıları ile hastane ve eczaneler için ayrı nizamnameler yapılacaktır.

Büyük Millet Meclisinde Çiftçi mallarının korunmasına dair kanun müzakere edildi

Bazı hatipler itirazda bulundu; Ziraat Vekili kendilerine izahat verdi

Ankara, 16 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün saat on beşte Doktor Mazhar Müfid Germenin başkanlığında toplanmıştır. Çiftçi mallarının korunmasına dair kanun lâyihası üzerinde hararetili müzakerelerde bulunulmuştur.

Ziya Gevher Etili lâyihamın müstaceliyetle müzakeresini teklif etmiş, fakat takrir, rey, konarak kabul edilmediğinden lâyihamın heyeti umumiyesi üzerinde söz açılmıştır.

Refik İnce bu kanunla takip edilen prensipler hakkında izahat istemiş ve Kemal Turan da encümenin bu husustaki fikrini sormuş olduğundan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen söz alarak demiştir ki:

« Kanun, maksat ve gayesini, ismile, üzerinde taşıyor. Fakat arkadaşım emir buyurdular. Kısaca anlatacağım: Yüksek tasdikinize arz edilen bu lâyiha, çiftçinin beklediği ve dilediği bir kanundur. Bizzat içimden birçok arkadaşlar bunun lüzum ve ehemmiyeti hakkında dikkat nazaran çekmişler, bu fikir birçok parti kongreleri dileklerinde mühim bir yer tutmuş, Ziraat Vekâletine bu yolda birçok müracaatlarda bulunulmuştur.

« Kanunun maksat ve gayesini iki esasta toplayabiliriz. Bunun birincisi ve en mühimi çiftçi mallarını korumak, zarar önlemek; ikincisi de zarar vâk. olunca her hangi bir şikâye ve müracaat beklemeden, hattâ zarar gönen istiyip istemeyi hak etmektedir. Bu işi yapmak bu zarara tahakkük eden işleri mümkün olduğu kadar süratle halletmek, zarar verenini yine mümkün süratle meydana çıkarmak. »

Encümenler bu hususları tetkik ederken birçok meseleler üzerinde uzun zaman durduğunu, bilâ istina her maddenin, saatler, hattâ günlerce tetkik edildiğini ilân eden Vekil, beyanatının sonunda bu dikkatli çalışma ve yardımlarından dolayı encümenlere teşekkür etmiştir.

Avni Doğan lâyhada çiftçi mallarını tarif eden maddede geçen gayri menkul tâbirine köylünün hayvanları dahil olup olmadığını sordu:

Vekil: — Dahildir.. cevabını verdi.

Kemal Turan, Emin Aslan, Nevzad Ayas lâyihamın heyeti umumiyesi hakkında mütââlarımlı söyleyerek muhtelif noktalara dair fikirlerini izah ettiler. Bu arada söz alan Refik İnce dedi ki:

« Hepimizin esassı surette iyi bir eser olmak üzere çıkmasına itiraz ettiğimiz bu kanun, kendi nok-

Tekaüd kanunu cedvelinde bir değişiklik oluyor

Yeni cedvelin tutarını neşrediyoruz

Ankara 17 (Telefonla) — Askeri ve mülki tekaüd kanununun 4 üncü maddesinde yazılı cedvel bir lâyiha ile değiştirilmektedir. Buna sebep askeri ve mülki barem kanunlarının birinci maddelerinde maaşlardan bir kısmının emsal hasılları tebedil ve bazı derecelerde maaş miktarları tadil olundundan tekaüdlük hesaplarının da bu esaslara göre yapılmasıdır. Cedvele nazaran tutarı 600 lira olan

birinci derece maaşların tekaüd maaşı 154, 500 liranın 135, 400 liranın 116, 300 liranın 100, 200 liranın 83, 210 liranın 80, 170 liranın 67, 140 liranın 75, 120 liranın 50, 100 liranın 46, 85 liranın 40, 75 liranın 36, 66 liranın 35, 60 liranın 33, 56 liranın 30, 50 liranın 27, 45 liranın 20, 40 liranın 17, 35 liranın 14, 24 liranın 12 ve tutarı 22 lira olan maaşların tekaüdiyesi de 11 liradır.

Dün Muğlada yeniden dört yer sarsıntısı oldu

Zelzelelerden biri gayet şiddetliydi

Muğla 16 (A.A.) — Bugün yeniden dört yer sarsıntısı olmuştur. Bunlardan 12 de olan şiddetli ve saat 14,30 da duyulan ikinci yer sarsıntısı ise gayet şiddetli idi. Halk evlerinden sokaklara fırlamıştır. Sarsıntı neticesi Hisar tepesinden bazı kayalar düşmüşse de yeni bir hasar olmamıştır.

İngilterede ince çorap ortadan kalktı

Kadınlar kalın ve dayanıklı çorap arıyorlar

Londra 16 (A.A.) — 12 gündü beri meriyete girmiş olan elbise tahdidatı şimdi İngilizlerin normal hayatına girmiş bulunmaktadır. İngilizler buna süratle alışıyorlar. Satılık eşya üzerine iki etiket konulmaktadır. Biri fiyatları diğeri de icap eden kupon miktarını göstermektedir. Tahdidat mağazaların müşteri adedini azaltmış değildir. Bilakis şimdi herkes satın almanın ciddi bir iş olduğunu ve hata etmemek lâzım geldiğini anlıyor. Çünkü her hangi bir unutkanlığı ileride daha münaşip bir elbise almak suretile telâfiye imkân yoktur. Satın alıcılar kuponların tevdi olan nihai harekette bulunmadan evvel lüzumlu eşya arasında itinalı bir seçim yapıyorlar. Bundan başka satın alıcılar daha dayanıklı olması için evvelce olduğundan daha iyi kalitede mal alıyorlar. He: büyük mağazada mallar hakkında izahat almak isteyenler için bir istihbarat bürosu vardır.

Kadınlar tahdidatın mahzurlarına çare bulmuşlardır. Modası geçtiğinden dolayı bir tarafa bırakılmış olan elbiseler dolaplardan çıkarılmış ve yeni moda uydurulmuştur. Şapkalarda tahdidat olmadığı için elbiselerdeki tahdidata rağmen eşitler uydurulmaktadır.

Kadınları en ziyade meşgul eden mesele çoraptır. İnce çoraplar artık gündüzleri giyilmiyor ve ancak fevkalâde ahval için saklanıyor. Yaz münasebetile kadınların ekserisi çorap giymez olmuşlardır. Kışın da dayanıklı kalın çoraplar giyeceklerdir. Çocukluğunu köylerde geçirmiş olan genç bir İngiliz kadını Londra ve çoktarberi böyle serbestçe giymek istediğini ve buna şimdiye kadar cesaret edemediğini söyledi.

Bu takdir üzerinde bazı müzakereler açıldı. Neticede rey, konarak kabul edildi.

Müzakerenin kâfi olduğuna dair verilmiş olan takrir kabul edilerek maddelere geçildi ve çarşamba günü toplanmak üzere celseye nihayet verildi.

Yakında Avrupaya tren seferleri başlayacak

Schrimizde bulunan Nafia Vekili B. Ali Fuad Cebesoy dün akşam Ankaraya hareket etmiştir. Vekil meclisin sulama işini temin için büyük bir proje hazırlanarak Meclise verildiğini, büyük elektrik santralleri inşası için projeler hazırlanmış olduğunu ve Uzunköprü - Svilengrad hattı üzerindeki köprülerin tamir edilmekte olduğunu, yakında Avrupa ile tren seferleri başlayacağını ilâve etmiştir.

Orta tedrisat öğretmenleri

Bu mesleğe girmek isteyenlerin talimatnamesi meriyete konuldu

Ankara, 16 (Telefonla) — Orta tedrisat öğretmenleri kanunu mucibince imtihanla öğretmen olmak isteyenler hakkında hazırlanan talimatname meriyete konulmuştur. Bu talimatname orta tedrisat öğretmenliği mesleğine dahil olmak isteyenlerin haiz olması lâzım gelen vassıflar ve imtihanlarının ne suretle yapılacağı hakkında hükümleri ihtiva etmektedir.

Almanya ile ticaretimiz

Ankara, 16 (Telefonla) — Almanya ile aramızda ticaret mübadelelerine müteaddit hususî anlaşmaya bağlı 3 numaralı protokolda tayin edilmiş olan müddetin iki ay daha uzatılması hakkında teati olunan notaların tasdikine dair kanun lâyihası alâkâh encümenlerden geçerek Meclis rûnamesine konulmuştur.

Kıbrıs yeni bir taarruz

Mühim hasar olmadığı bildiriliyor

Lefkoşe 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, düşman tayyareleri pazar günü Lefkoşe üzerine bir bomba salvosu atmışlardır. Askerler arasında bazı zayıyat vardır. Fakat mühim hiçbir hasar olmamıştır.

Pafos üzerine de düşman tayyareleri bombalar atmışlardır.

Ciano Viyanaya döndü

Venedik 16 (A.A.) — İtalya hariciye nazırı Kont Ciano bu sabah Romaya hareket etmiştir.

Kısa mülakatlar

Niçin mozaik değil de asfalt?

Belediyenin alâkadar şahsiyetlerden birine rastlayıp, çoktanberi gazetemizde mevzu bahis ettiğimiz, «asfalt - mozaik» bahsi etrafında fikrini almak istedim.

« Bu kadar faikiyeti olduğu halde niçin mozaik şose yapılmıyor; böyle dördüncü derece ve mütemadî tamir isteyen asfalt ihtiyar olunuyor? — diye sorduk.

« Gerçi tamirat sık sık tekerkür ediyorsa da masrafı % 1 derecesinde oluyor. Mozaik kaldırım masrafı, asfalt şose masrafından daha çok. Şimdiki tarz asfalt mukayese edilmeyecek ucuzluktur.

B. Churchill Amerikalılara bir hitabede bulundu:

«Birleşmiş olarak hareket edersek dünyayı kurtaracağız!»

Londra 16 (A.A.) — B. Churchill Amerikadaki Rochester üniversitesi tarafından kendisine fahri hukuk doktoru payesinin tevcihi münasebetile ve mezkûr üniversiteye teşekkür etmek maksadile bugün Amerikalılara hitaben radyoda irad ettiği bir nutuka Amerikan kendi şahsına gösterdiği itimattan bahsederek eczümle demiştir ki:

Düşman faciannın bir kere daha tekerkür edeceğini ümit ediyor. Fakat bu tarihî anı deşildir. Yıldızlar bile mahreklerinde beşeriyetin halâmı istiyorlar. Milletlerin ileri yürüyüşü o kadar kolayca durdurulamaz. Hürriyet o kadar kolay sönmek. Fakat vâkıit azdır. Geçen her ay, katetmek mecburiyetinde olduğumuz yolu uzatmakta ve tehlikelerini arttırmaktadır. Müttehit olursak dayanacak, parçalanırsak yenileceğiz. Birlik olmazsak dünyayı yeniden zulmet kaplıyacaktır. Birleşmiş olarak hareket edersek dünyayı kurtarmağa ve ona yol göstermeğe muvaffak olacağız.

Batan Jersey'in kumandanı kurtuldu

Aynı kumandan diğer iki destroyerle daha batmış, yine kurtulmuştu

Londra 16 (A.A.) — Dün akşam bildirildiğine göre, Jersey destroyerinin kumandanı teğmen Mugent sağdır. Teğmen Mugent, düşman tarafından batırılan 3 destroyere kumanda etmiş ve her defasında kurtulmuştur. Bundan evvel Hyvant destroyerine kumanda ediyordu. Bu destroyer Dunkerque'nin tahliyesinde tayyareler tarafından bombardıman edilmiş ve batmıştı. Bundan sonra Hostile destroyerine kumanda etmiştir. Bu destroyer de Narvik hareketına iştirak etmiş ve bir mayna çarparak batmıştır.

Amerika bahriyesi 6 Danimarka vapurunu tesellüm ediyor

Vaşington 16 (A.A.) — Amerika bahriyesi, şimdiye kadar Amerika limanlarında atıl duran 6 Danimarka şilepine bugün el koyacaktır.

Ne demeli ?

Radyo spikeri: «Şarka ve garbe» diyor. Bu da pek mantıklı ve uygunsuz düşüyor: Niçin biri (a) ile de öbürü (e) ile?

«Garbe» dememeli;

«Garba» demeli!

(Gerçi «garbe» demek de yanlış değildir. Fakat müreccah telâffuz «garba» olmak ıktiza eder.)

Büyük musikîşinas
Üçüncü Selim

— Ne harikulâde beste...
— Üçüncü Selim'indir...
— «Bestekâr hazretleri, boş zamanlarında saltanat işleriyle meşgul olmuşlar.»

— Heyhat... Son Osmanlı padişahlarının en ehemmiyetlisi diye ismi çıkmıştır; garplılaştırma hareketinin ilk büyük mübessiri diye adı geçer; fakat bunların hiç biri olmaya, şayet Selim padişahlık etmeseydi, inkılâpçı ruh göstermeseydi, gene de adı Türk tarihinde büyük — belki de daha büyük — bir bestekâr olarak kalacaktı.

— Babası Üçüncü Mustafanın ilmi nümuna merakı varmış. Ser müneccim Yakup efendiye bir zayıç yaptırmış. Doğurma esnasında, hekimbaşı, saat elinde, kapı önünde durarak dakikalarla bakarmış. Fakat Selim, vaktinden evvel dünyaya geldiği için, parmağıyla saatin milini çevirmiş ve zayıçedeki «bir cihan-giri binazir» olacağını tebşir eden vakit üzerine getirmiş. Sarayda mevakit üzerine getirmiş. Sarayda serret âvazesi semalara yükselmiş. Nedimler ve mukarribin, sultan Mustafaya, doğan Selimin isken-de-re nazir olacağını tebşir etmişler... Mustafa, ölüm döşeginde bile: «Oğlum Selim büyük padişah olacaktır. Abdülhamidi bırakın da tahta onu çıkarın!» demiş. Bu söz, Selimin kulağına vardığı için, daha çocukluğunda büyük emeller gönlünde yer etmiş... «Ben şimdi saltanat-ya etmişim...» diye konuşmuş... Zayıçenin hakiki dakikasında ise «büyük bir sanatkâr» yazılı olsa gerek...

— İsmine izafe edilen kışlayı tersine çevrilmiş bir bilardo masasına benzetiriz... Feleği siyasette kolpo-benzetiriz... Talihin ters ya getirmemiş... Talihin ters döndüğüne remiz...

— Bütün hükümdarlık eserini ömrünün sonunda kendi fermanla-riyle yıkmış... İnkılâpçı arkadaşları-nı bizzat boğdurtarak düşmanları-na teslim etmiş... Zayıf hükümdar!...

— Fakat kuvvetli sanatkâr... Bak, yazdığı en son mânîdar beyit suyuymuş:
Mesti sahbâyı meserret olanın hali budur:
Çab-ı yemane gâhın çab-ı himan-âlm!

Rauf Yekta merhum da musi-kîşinas olarak onu şöyle görüyor; (ifade beniz tarafımdan basitleştirilmiştir):

Üçüncü Selim asrı, Osmanlı musi-kîsinin en parlak devridir.

Selim bilhassa gehzâdeliği zamanında musiki ile uğraşmıştır. Sonra-dan saltanat gâileleri bu amatör-lüğüne mâni olmuş. Bununla be-ra-ber bestekâr ve oluyucuları teşvik etmiş, padişahlığı zamanında da bazı muhalled eserler vücuda getirmiştir. Kendi icad ettiği suzidilâra mak-a-mında bestelenmiş «ayini şerifi mevlevî», nefis eserlerinin başın-da gelir. Alaturka musiki payidar ol-duğu bu beste unutulmayacaktır.

Selim, gına dersini Birinci sultan Hamid devrinde hünkâr müezzini olan Kurumî Hafız Kâmilî efendiden almıştır. Tanburu da o asrın en bü-yük üstâdlarından Ortaköylü meş-hur İzak'tan öğrenir.

Sayet sultan Selim suzidilâra ayi-ninden başka eser meydana getir-meseydi dahi, yalnız bu kudretinin yüksekliğine bir delil teşkil edebi-lirdi. Gene aynı fasıldan iki mu-rabbala iki semâisi nâğmelerin iyi telifinde haiz olduğu ciddi meleke-sini en müşkülpeşendlere bile teslim ettirir. Hele bu faslın ağır semâi-sinin terennümünde raslanan âşık-a-ne feryadlar, zannederiz ki, taş gönülleri bile yumuşatır, en gamlı kalbleri şevk verir.

İsfahanın Cedid, Hicazeyn, Şev-kidil, Arzibar Puselik, Neva Kürdi, Gerdaniye Kürdi, Hüseyin Kürdi

Gelen kahveler

Bu hafta içinde tevziyata
başlanacak

Gümrüklerde İstanbul piyasasına çıkarılmak üzere getirilen kahvelerin tevziyata başlanması için vilâyet icab eden tebliğat yapılmıştır. Vilâyet, hal-ka dağıtılacak kahveyi bir tek mü-teahhide vereceğinden dün bu mü-teahhide de tesbit edilmiştir.

Resmî daireler, müesseseler birer istida ile vilâyete müracaat ederek kahve ihtiyaçlarını bildirmektedir. Müracaatların arkası henüz alınma-dığından resmî tevziyata başlanama-mıştır. Halka ve memurlara kahve tevziyatına cumartesi gününden evvel başlanacaktır.

Dolmabahçe - Taşkışla yolu

Dolmabahçe ile Taşkışla arasındaki gosenin inşaatı daimî encümen tara-fından bir müteahhide ihale edilmiş-tir. İnşaatı yakında başlanacak, bu yol tekerlekli arabaların geçmelerine hasredilecektir.

Bayezid meydanı

İmâr müdürlüğü yeni
şekle aid hazırlığa
başladı

Bayezid meydanı civarındaki bina-ların yıkılma işi tamamlanmıştır. En-kaz, bir kaç güne kadar tamamen kal-dırılacaktır. Belediye, İnkılâp müzesi-nin etrafına kaldırım yapmağa karar vermiştir. İnşaat münakasası bir kaç güne kadar daimî encümen tarafın-dan yapılacaktır.

İmar işleri müdürlüğü Bayezid mey-danına verilecek yeni şekli hazırla-maktadır. B. Prost, diğer işler arasın-da Bayezid meydanına verilecek yeni şekille de meşgul olacaktı, son şekil valiyeye arz edilecektir.

Tarihi binaların muhafazasına ge-çileceği sırada müzelerle bir toplantı yapılacak, aradaki anlaşmazlığın hal-line çalışılacaktır.

İzmir fuarında talebenin güzel yazı ve resimleri teşhir edilecek

20 ağıstosta açılacak İzmir ulus-vasiyonal Fuarında talebe tarafından hazırlanan güzel yazı ve resimler teş-hir edilecektir. Maarif Vekâleti, bir tamimle keyfiyetli mektep idarelerine bildirmiştir. Her mektepten 30 resim, 15 güzel yazı gönderilecek, resim ve yazıların üzerinde mektebin ve çocu-ğun adı ve numarası yazılacaktır.

Şişli - Maslak arasında
ikinci yol

Şişli'den Maslak'a kadar ikinci bir yol yapılacağı yazılmıştır. Yol yedi ki-lometre uzunluğunda olacak tahsisat temin edilince inşaat başlanacaktır.

de, aynı yüksek bestekârın ihtira et-tiği nefiselerdendir.

Saltanatı zamanında enderun mükemmel bir musiki mektebi ha-lindeydi. Vardakosta Ahmed ağa, Arif Mehmed ağa, Hızır ağa, Ab-dülhalim ağa, Sadullah ağa hep bu-radan feyiz almışlardır.

Padişah eserlerini tenkid ettir-mekten pek zevk duymuş. İsmi yukarıda geçen üstâdlara, fikirleri-ni açıkça söylemelerini emredermiş. Verecekleri cevapları sırf hulûs-kâllık olursa kızarmış.

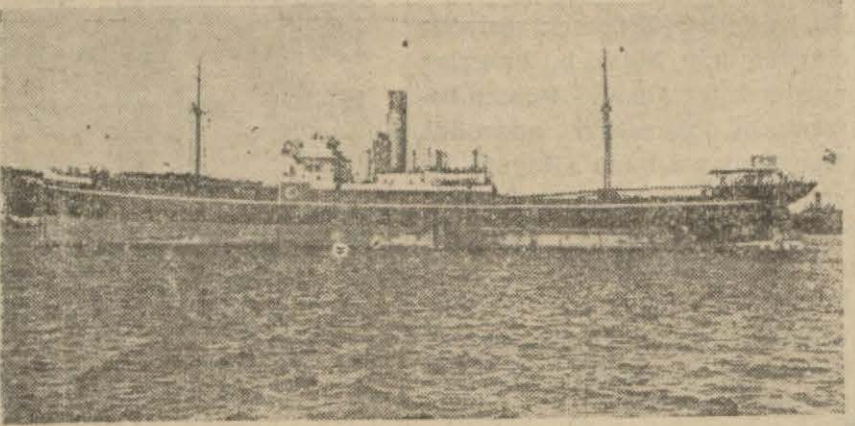
Bu anlatılanların en başındaki tafsilatı okuyunca, insanın şöyle di-yeceği geliyor:

— Sanatkâr hazretleri, saltanat işleriyle uğraşır kaymetli zamanla-rını heder buyurmuşlar...

Zira işte yaptıkları her şeyi göc-tü; devrimizin kubbesinde Selim-den yalnız hoş sadalar kaldı.
(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Amerikaya sefer

Bakır şilebi on güne
kadar yola çıkacak

Bakır şilebi

Yakında Bakır şilebinin Ame-rikaya mal götüreceğini ve dö-dünüşte limanımıza Amerikan malı getireceğini yazmıştık. Min-taka ticaret müdürlüğü, Ameri-kaya mal göndermek isteyenlerin müdürlüğe müracaat etmelerini ilân etmiştir.

Bakır şilebi on gün içinde do-

larak yola çıkacaktır. Buradan İzmir, Mersine gidecek olan va-pur, limanlarda bekleyen malları aldıktan sonra Portsaide doğru yola çıkacaktır. Süveyş yolu ile Amerikaya varacak olan Bakır şilebinin ne kadar müddet zar-fında döneceği bilinmemektedir. İlk sefer muvaffakiyetli netice verirse devam olunacaktır.

İzinsiz sinemaya giden kız

Dün dördüncü cezada garip bir
muhakemeye başlandı

Dün, asliye dördüncü ceza mahkemesinde garip bir dâvanın görülmeye başlanmıştır. Davacı mevkiinde Suada isminde bir ka-dının vekili, suçlu yerinde de jandarma nezaretinde İbrahim adında biri bulunuyordu. Okunan dava evrakına ve iddianameye nazaran vaka şudur:

İbrahim'in kızı Nezahet, bayan Suadanın kızı Aytenle birlikte ba-basından izinsiz olarak sinemaya gitmiş, sinemadan çıktıktan son-ra Suadanın evine dönmüştür. İbrahim, gece saat dokuzu geçti-ğini halde kızı Nezahet'in gelmedi-ğini görünce komşulardan sor-muş, hiç birinde olmadığını öğ-renmiştir.

Bu sırada İbrahim'in küçük oğlu, ablasının o civarda Suada-nın kızı Aytenle sinemaya gitti-ğini, binaenaleyh Suadanın evin-de bulunması ihtimali olduğunu

söylemiş, İbrahim de yanına Ziya isminde birini alarak bayan Sua-danın evine gitmiştir. İbrahim, kızını sorunca içreden, evvelâ orada olmadığı cevabı verilmiş, fakat bilâhare Nezahet meydana çıkmıştır.

Nezahet o dakikada babası ile kendisini alıp götürmüştür. Bu sırada bayan Suada bazı sözler sarfetmiştir. İbrahim, mesken masuniyetini ihlâl, dövmek ve hakaret suçlarıyla mahkemeye sevk edilmiştir. İbrahim, hâkimin sualine karşı filhakika kızını ara-yıp o evde bulunduğunu, fakat kim-seyi dövüp sövmeyişini beyan et-miştir.

Mahkeme, şahitlerin celbine ve mahkemeye gelmeyen diğer suç-lu Ziyanın getirilmesine karar vererek muhakemeyi talik etmiş-tir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Bakırköyde oturan B. Caferin iki yaşındaki oğlu İrfan Tuna, caddeden geçmekte iken Arifin idaresindeki bir yük arabasının sadmesine uğrıyarak yaralanmıştır.

★ Şerif isminde bir sütçünün beygiri dün, Beykozda Alibey caddesinden geçerken bigdenbire ürkmüş ve iki yaş-larında Necâ Yıldırım isminde bir kız çocuğuna çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

★ Dün, Fatih, Beyazid ve Eminönü muntakalarında yapılan beledi zabıta kontrolünde muhtelif fırınlarda iki yüz küsur ekmeğin muayyen tartıdan eksik olduğu görüldüğü müsadere edilmiş, ayrıca alınan nümuneler de tah-lil için kimyahaneye gönderilmiştir.

★ Dün, Yeniköyde Köybaşında Ar-daş aidi fırının baca kurumları tu-tuşmak suretiyle bir yangın başlangıcı olmuş, derhal yetmiş itfaiye grup-u tarafından ateş söndürülmüştür.

★ Bundan üç sene kadar evvel, Ku-ruçesmede babası Şevket ile kardeşi Bedî öldüren Zekânın muhakemesine dün birinci ağır ceza mahkemesinde devam edilecek ve suçlu vekili müda-faasını yapacaktır.

Vekil, müdafaa için tekrar istimal eylediğinden muhakeme dün de talik edilmiştir.

Eski teller

Her nevi tel ithal yapılmadığından bir kısım fırsatçılar, öteye beriyе atıl-mış telleri toplatarak, eski duvarlara örülmüş telleri sökerek satmaktadır.

Kütahyadan yükletilen külliye-tin miktarda teller İstanbul'a getirildik-ten sonra elden ele geçmiş, fahiş fiat-le satılmaya başlanmıştır. Dün topla-nan fiat mürakabe komisyonu, bu hu-susta mürakabe bürosu tarafından yapılan tedkikleri dinlemiştir. Bu hu-susta yakında bir karar verilecektir.

İkmal imtihanı

16 temmuzdan itibaren
kurslar açılıyor

Ankara'ya giden İstanbul maarif müdürü B. Teyfik Kut dün İstanbul'a dönmüştür. Maarif müdürü 16 tem-muzda başlayacak ilse ve orta mektep ikmal imtihanı kursları hakkındaki talimatnamayı de getirmiştir. Maarif Vekâleti, muallimlere 15 temmuzda ka-dar mezuhiyet verdiğinden mezuhi-yetle semtlerinden ayrılanlar 16 tem-muzda mektep müdürlüklerine mür-aacaat isbatı vücut edecektir.

Lise ve orta mekteplerde edebiyat, türkçe, felsefe, tarih, coğrafya, yurd bilgisi, matematik, tabiiye, fizik, kim-ya, yabancı dil derslerinden ikmali olan talebeler pazartesi ve perşembe günleri mektep idarelerine müracaat-la, kurslara kayıtlarını yaptıraca-kaldır. Kayıtlar tamamlandıktan son-ra lise müdürleri maarif müdürlüğün-de toplanarak, kurslarda ders verecek muallimleri, kurs programını kursların nerede açılacaklarını tesbit edeceklerdir.

Kurslar, 16 temmuzda başlayacak, 23 temmuza kadar devam edecek, her sabah saat 8.30 da derse girilecek, 13 de çıkacaktır.

Şark şimendiferleri
aleyhindeki dâvaEhli vukuf henüz rapo-
runu veremediğinden
tehir edildi

Devlet Demiryolları dokuzuncu iş-leme memurlarından bin kadardı ta-rafından eski Şark şimendiferleri şir-keti aleyhine açılan tazminat ve ikra-miye davasının dün ikinci ticaret mahkemesinde ruyeti mukarrerdi.

Mahkemeye yapılan tedkikatta, ik-ra-miye ve tazminat nisbetlerini tayin için kurulan ehli vukufun henüz rapo-runu vermediği anlaşıldı. Buna se-bep de şu idi: Dokuzuncu işleme mü-dürlüğüne yazılan bir mektubere, eski şirketin memurları verdiği ikra-miye ve tazminat nisbetlerinin ne ka-dar olduğu sorulmuştu. Fakat işleme müdürlüğünden bu mektubereye ge-len cevapta: eski şirketin bu gibi iş-leri adı evrak ve vesadur muhaddat için mahzene nakledilmiş olduğu, ya-pılan araştırmada da bu evrakın he-nüz bulunamadığı bildiriliyordu.

Şirkete ald bu evrakın biraz daha araştırılıp buldurularak ehli vukufa tevdi için muhakeme eyilâf ayına ta-lil edilmiştir.

Belediye teftişleri

Cumartesi günü Belediyede, reis muavinî B. Lütfi Aksoy'un reisiği al-tında bir toplantı yapıldı. Eğlence yerlerinin, plajların, fırınların ve te-mizlik bakımından caddelerin eşaşı şeklide teftiş ve kontrolden geçiril-mesi için kararlar verildiği yazmış-tık. O günkü toplantıda itihaz edil-en kararlardan, kaza kaymakamları ha-berdar edildiğinden pazar günü ve dün sıkı teftişlere başlanmıştır.

Teftişlerden elde edilen netice, birer raporla Belediye reisiğine bildirile-cektir.

Yapılan teftişlerde gazino, lokanta ve emsal yerlerde tarifelerin mey-danda bulundurulmadığı, müessese sahiplerinin geçen seneki tarifiyi tat-bik etmiyorlar müsteriden farkı pa-alıkları görülmüştür. Oteller, pazar günü saat 24 den sonra kontrol edi-lerek, otel defterleri gözden geçiril-miştir.

Oğlunu yaralamış

Dün, İsmail isminde on yedi yaşla-rında bir çocuk, yüzü gözâ kanlar içinde Kızıltoprak polis karakoluna müracaat etmiştir. Başından yaralı olan İsmail, polise verdiği ifadede; babası Hasan'dan para istemesi dola-yısıyla babasının kızarak büyük bir so-pa ile başına ve muhtelif yerlerine vurmak suretiyle yaralandığını iddia et-miştir.

Polis, çocuğun bu iddiası üzerine kendisini tedayi altına almış, carih baba Kadıköy adliyesine teslim edil-miştir.

Unuttuğumuz
bir zevk..

Geçen gün, yıllardan sonra, eski bir âşina ile karşı karşıya geldim. Onunla dizdize oturdum ve tatlı sesini dakikalarca dinledim... Bu es-ki dost fıskiyeli bir havuzdu. Tatlı şırlıtısı ile âdeta insan sinirlerinin üzerinde kolonyaya ile masaj yapıyor gibi idi.

O kadar dinlendirici, o kadar ra-hat ettirici ve o kadar sükkünat veri-ci idi.

Havuz ve su şırlıtısı... Bu iki şey eskiden hayatımızda ne kadar çok-tu. Hatırlarım, çocukluğumda han-gi büyük eve gitsek bahçesinde kü-çük, yahut büyük, hattâ bazan bir-birlerine kanallarla ve küçük köp-rülerle raptedilmiş bir iki havuz görürdük. Ve hangimizin çocukluk hatıralarının içine durgun sulu, ya-bat fıskiyeli bir iki havuz karışmış degildir.

Bugün ne yazık ki dünyanın en güzel, en şirli zevklerinden biri olan «havuz» hayatımızdan hemen he-men çekilmiş gibidir.

Havuz denilince, fıskiyeye denilince akla daha ziyade şark gelir. Fakat bugün bizden ziyade garplılar ha-vuzdan istifade ediyorlar. Bilhassa Amerikada her zenginim, hattâ her orta hallinin evinde bir yüzme ha-vuzu var. Suyun sinirler üzerindeki tesiri artık bugün ilmi bir hakikat-tir. Ve Amerikada havuz âdeta mo-dern konforun içine girmiştir. Bizde ise pek az kalmış biçare havuz-lar suları çekilmiş, içleri taşla dol-durulmuş, günden güne rağbetten düşmüş bir halde büsbütün isimle-rinin ortadan silineceği günü bek-liyorlar.

Halbuki yeryüzündeki insanların sinirlerinin çekilip çekilip de son derece gerildiği şu günlerde gölgeli bir havuz başında, su şırlıtısını din-liyerek bir fincan kahve içmek bir istirahat değil, bir zevk değil, daha büyük bir şeydir. Buna âdeta kü-çük bir tedavi, minimum bir kür bile denilebilir...

Yeni yapılmış, ve katiyen hiç bir masraftan kaçınılmamış bazı asrı binalara giriyorur. Her şey var... Fakat küçük mermer bir avuz akla getirilmemiş...

yu pekâlâ oturdukları odaların içe-lerine kadar sokmuşlardı... Modern mimarî bundan âcız mı? Hayır de-ğil... Lâkin henüz o zevki alma-mış...

Cok gürültülü, çok kalabalık, bü-yük şehirlerde bazan Anadolu'dan gelmiş talebe arkadaşlarıla konu-surdum. Bir gün onlardan biri bana:

— Neye hasret çekiyorum bili-yor musunuz? dedi, horoz sesine!.. Bu dünyamız en kalabalık, en ha-reketli şehirde tamam iki buçuk sene var ki horoz sesi işitmedim. Bu bende âdeta dehaşetli bir ihtiyaç halinde... Belki sözlerime şaşacak-sınız...

Hayır, şaşmamıştım. Çünkü bu müthiş kalabalık ve hareketli şehir-de horoz sesi, onun için «tabiatın sesi» idi. Ve kulakları horoz se-siyle beraber tabiatın sesini bekle-yordu.

Su şırlıtısı da öyle değil mi?..

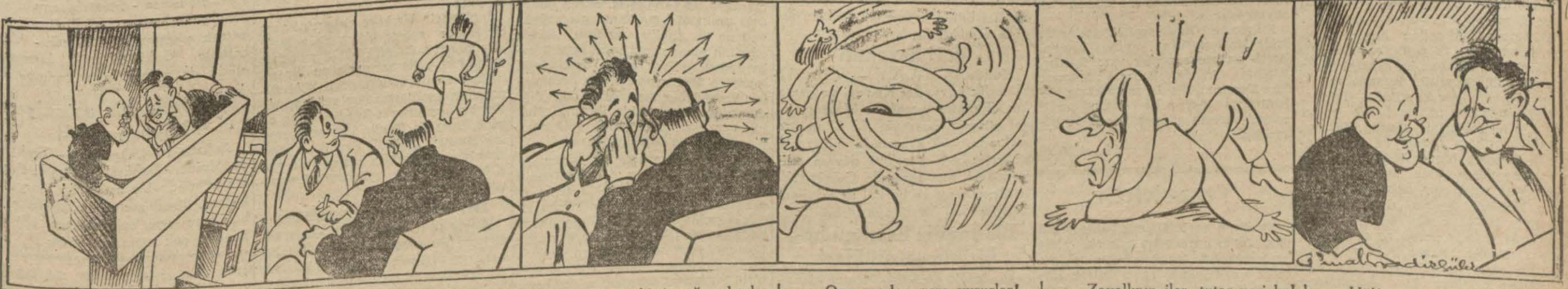
Hikmet Feridun Es

Kızamıktan mı, dayak-
tan mı öldü?

Kartala tâbi Samandere köyünde on dört yaşlarında bir çocuğun ölümü dolayısıyla Üsküdar müddetlümüllüğü tahkikata el koymuştur. Bu köyde go-banlık eden Ali ve Yaşar isimlerinde iki çocuk, geçenlerde birbirleriyle kavg-a etmişler, Ali, Yaşarı sopa ile adam akıllı dövmüştür.

Yaşar, evine gidip yatmış, fakat bu arada da kızamık çıkmıştır. Yaşar, yatarken nihayet evvelki gün ölmüş-tür. Şimdi Yaşarın cesedi morga kal-dırılmış olup, kızamıktan mı, yoksa sopa ile dövülmekten mi öldüğü tesbit edilecektir.

Bay Amcaya göre ...

— En çok nefret ettiğim insanlar birisini arkasından konuşanlardır bay Amca!...

... Bu işin âdeta tiryakileri vardır ve bir kimse bunların yanından ayrılmıya görsün...

... Hemen çekistirmeğe başlar-lar!..

... Onu yerden yere vururlar!..

... Zavallının iler, tutar yeri kal-maz!..

... Hülâsa arkadan konuşmak çok fena şeydir!..
B. A.— Evet, hele sinemalardal..

Fikir ve San'at

Memlekette muharrir ve san'atkârın mevkii (II)

Eski zamanlarda ve devrimizde san'atkârın gördüğü himaye — San'at, serâzad ve müstebid bir ilâhtır — Yeni ve mükâmil kitab, millet için en mühim irfan menbaidir. —

Yazan: İZZET MELİH

Geçen haftaki makalede, gaye-i yalnız san'at olan, eserini yaratırken kazancı düşünmeyen muharrir, ressam ve umumiyetle san'atkârın geçinmek için çektiği zahmetten ve bazen gördüğü yardımdan bahsederek Garbe aid mısaller getirmiştim. Bugün, daha çok şarka, kendi memleketimize bakacağız.

Saltanat devirlerimizde şiir, muteber bir san'at görülürdü. O derecede ki vezirler, devlet adamları, molla oğulları aruz bilirdi. Eski şairlerimizin çoğu «Tariki ilmi» den yahud Galib dede ve Esrar dede gibi, tekkelardan çıkmıştı. Bunlar arasında, zaten büyük makamlarda bulundukları için muavenet beklemiyenler vardı: Şeyhislâm Yahya, Sadrazam Koca Ragıp paşa, Keçecizade İzzet Molla, Şeyhislâm Arif Hikmet gibi... (Koca Ragıp paşa, Arnavutköyü sirtlarından sahile kadar inen malikânesinde «Avrupakâr» muhteşem bir ömür sürmüş, Birinci Mahmud ve Üçüncü Osman devirlerinde, yani on sekizinci asır ortalarında Garp usullerile haricî giyasetimizle idare etmiş, münevver bir zattı.)

Şeyhislâm Karaçelebizade Abdülâzîs efendi de müstâğniler zümresine girer. (Keskin ve reybi bir zekâyâ malik olan bu nâsir ve müverrih, sultan İbrahimî hal'edenlerdendir.) Fakat edebiyat müntesiplerinin ekserisi, ancak yardım sayesinde yaşayabildiler. Esasen kadim şairlerimizin padişahlara, sadrazamlara ve yüksek ricalle kaside yazıp calze almalari temül haline gelmişti. Şairler, çesme, sebil, köprü ve «velâdet»lere dair söyledikleri «tarih»ler mukabilinde dahi atiyelere nail olurlardı.

Cüz'î maaşlı bir muhasebeci olan Ne'î, şüiden pek anıyan Şeyhislâm Mehmed efendinin himayesini kazanmış, padişaha ve vezirlere kasideler o kadar «kelâmının» hakkı telâkki edermiş ki medhettiği vukelâdan biri para yollamayı diye acı acı şikâyet eder!

Bakî, Rumeli ve Anadolu Kazaskerliklerle refahını temin etmişti. Bununla beraber, Kanunî Sultan Süleyman şairi himayesine lâyık görek ona ihsanlar vermişti. «Muhlib» mahlasla şiirler söyleyen Kanunî, «Meliküşşuara» için: «Devrimde Bakî'nin yetmişmiş olmasile ithhar ederim» demiştir. Bakî de padişaha karşı hayranlık ve minnettarlığını, meşhur Mersiyesinde ifade etmiştir:

...Ol şehsivar-i mülk-i saadet ki rah-sine,
Cevlân deminde arsa-l âlem gelirdi teng...

Bakî ile beraber şair Zati'yi de sahabet eden Kanunî Bağdad'a gittiği zaman Fuzulî'yi aratmamış, huzuruna çağırarmıştı. Padişahla malîyetinin bu kayıtsızlığı belki şu suretle tefsir olunabilir: O zamanki Osmanlı saltanatının kendisine mahsus milliyetperverliği, Bağdad'lı Fuzulî'ye «şu aral Rum» dışında sayarak benimsenmemişti. Bununla beraber Fuzulî'nin türkçe divanında Kanunî'ye kasideler vardır. (Nasıl ki farsca divanında İran şahına yazılmış kasideler bulunur.)

Nisancı Mehmed paşanın delâletile «Evkaftan dokuz akçe vazifeye» giren ve buna «kanaat kılan» Leylâ ve Mecnun şairi bu cüz'î maaşı da alamayınca paşaya meşhur şikâyetnamesini, o nefis şaheseri yazmıştır:

«...Biraz hüküm için mütevellî evkaf huzuruna yüz vurdum. Elhak mütevellî mülâkatına fırsat düşmedi... Amma divanübelâğate tehecüm ettim... Bir cemi gördüm, hikâyeleri perisan. Ne sadafan ande eser ve ne sidiktan ande nişan var... Kelâmâtı pür azarları müşâbih emvaci tufanı Nuh. Selâm verdim, rîşvet değildir diye almadılar. Hüküm gösterdim; faydasızdır diye mütefetti olmadılar... dedim: Bu ne fiili hata ve çin ebrudur. Dediler: Muttasıl bizim âdetimiz budur. Dedim: Benim rîşvetini vacib görmüşler ve bana berati tekaad vermişler ki ondan hemise behremend olam ve padişaha feragati dua kılam. Dediler: Ey miskin! Senin mezalimine girmişler ve sermayet te reddüd vermişler ki müdam faldesiz cidal edesin ve na mübarek yüzler görüp na mülayim sözler işlidesin... Dedim: Hesap alsalar bu sülûkünü zün fesadı bulunur. Dediler: Bu hesap kıyamette alınır. Dedim: Dünyada dahi hesap olur, haberini işitmişiz. Dediler: Andan dahi bakımız yoktur, kâtipleri razı etmişiz. Gördüm ki sualime cevabdan gayri nesne vermezler... Naçar terkîl mücadele kıldım ve meys ve mahrum, kügel uzletime çekildim. Ben beratimden ihanet çektiğim için andan münfai; beratim benden faldesiz azap gördüğü için benden hacil...»

Ben ana fitne, ol bana âfet;
Müteneffir ben andan, ol benden;
Ben ona gusse, ol bana mihnet;
Mütenekkîr ben andan, ol benden!

Yavuz Sultan Selim, âlim, tarihçi ve şair İbni Kemali o derece takdir edermiş ki alaylarda yanında «Atbaşı» götürmüştü. (Bu namı kazaske-re «Müftü-ü-Sakaleyn», yani iki dünya müftüsü denildiği malumdur.) Yavuz sultan Selim'in türbesinde padişahın çamurlu cübbesi durur. Rivayet ederler ki bir gün, İbni Kemalin atı koşarken çamur sıçratmış ve hükümdarın cübbesini lekelemiş. Sultan Selim de: «Bırakınız, silmeyiniz... Ulemanın çamuru gereftir... Ben ölüncü, bu cübbe tabutumun üstüne konsun!» emrini vermiş.

İbni Kemal, Yavuz Sultan Selim'in ölümünden sonra şu mısraları yazmıştı:

Az zaman içre çok iş etmişti,
Sayesi olmuştu âlemgir;
Şemsi asr idî, asırda semsin
Zillî memdud olur, zamanı kasir.

Üçüncü Ahmed, müderris ve kadî vekil olan Nedim'i fevkalâde sevdi, şaire ihsanlar verdi. Sadrazam Damad İbrahim paşa da onu himaye etti; hattâ kendi sarayının «Hatîza kitûb» yaptı. Tabii Nedim de padişahı medihle kusur etmez:

... Şimdi amma chl-pirverdir, müslü-mandir tamam,

Olalı mahkûm Sultan Ahmed'in fer-manına...

Üçüncü Selim, ruhu yüzü kadar güzel olan Şeyh Galib'e Galata mevlevihanesini bağışladı. «Hüsnü-Aşk» şairini daima takdir eyledi.

Selimî Sâlis zamanında, eskiden beri âdet olduğu veçhile, şairler, san'atkârlar, âlimler eserlerini saraya gönderirler ve mevkilerine, kıymetlerine göre para alırlarmış. Edib ve âlim Münib efendi de padişaha her bir «tarîh» için, «aklî» ve «kalbî» her bir hikmetini sorarlardı: «Bu sene bir Şeyhislâm telif ettim.» cevabını vermiş! (Üçüncü Selimî hal'eden Şeyhislâh Ataullah efendiyi Münib efendi tayin ettirmiş, ıleri sürmüş ve meş'um irticaa âlet olarak kullanmıştı.)

Eski zamanda kalemile yaşaması imkânsız olan şair ve ediblerimiz, on dokuzuncu asrın yarısından sonra haktan biraz para kazanmaya başlamışlardır. (Namık Kemal'in «İbret» gazetesile ayda iki, üç yüz altın kazandığı söylenir) Lâkin umumiyetle san'atkâr istiklâlini kurtaramamış, daima malîyetini resmî vazifelerle temine mecbur olmuştur: Ziya paşa, Şinasi, Recalzade Ekrem, Abdülhak Hâmid, Halid Ziya, Cenab Şehabeddin, Teyfik Fikret... hepsi memurdur.

Meşrutiyet devrinde Âyan ve Mebusan meclislerinde muharrirler vardı. Cümhuriyet ise, san'atkâra çok kıymet verdi, edib ve şairlerden iki Vekil, beş sefir ve birçok mebus çıkardı. Bu takdir ve himaye, şüphesiz memnuniyete sayandır ve kalem sahiplerini fikir asudeliğiyle eser yazmağa teşvik edecek mahiyettedir. Kitab, yeni, esaslı ve mükâmil kitab: Millet'in en mühim irfan menbaıdır...

İki makalede, biraz dağınık şekilde teğrîh ettiğim «Para ve San'at» mevzuu, ne hazine, ne müheyyir bir bahis-tilir! Düşününüz: edib, şair veya ressam, bir taraftan, güzel eser yaratmak için, hürün, serâzad ve müstebid bir ilâh olan «san'at»ın mutî bir müridi, yorulmaz bir âşığı kılmağa ve diğer cihetten, maddî ihtiyaçlarına cenkleşmeğe mecburdur. Büyük İngiliz muharriri Rosamond Lehmann'ın yeni çıkan No more music piyesinde bir ressam şöyle der:

«Bir artist, hakiki bir artist olmak için herseyden feragat ederek yaşayacağını yalnız san'ata vermeli; ne dünyaya, ne kazanca, ne de râğbete bakmalıdır... San'at, müthiş derecede güç ve serttir. Harikulâde bir dikkat ve gayret ister...»

Biliorum: Garpte, sefil Verlaïne ile fakir Mallarmé'nin yanında refesah, hattâ servete erişilenler var: Goethe, Kipling, France, Bourget, Mauriac, Van Dongen... Bz de, san'atkârın kalemi veya fırçası ile yaşayabileceği mesud zamanı görmek isteriz ve göreceğiz.

İzzet Melih

Teşekkür

Ebediyen kaybettüğümüz babamız Ali Rıza Sel'in cenazesine gelmek, sözle veya mektupla tazyede bulunmak suretille duyduğumuz acıya iştirak lâtfunda bulunan dostlarımızın en derin teşekkürlerimizi bildiririz.

Niyazi Sel ve Ailesi

Son günlerin şüpheli sessizliği ortasında iki mühim vesika

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ya karşı taarruza mı hazırlanıyor? Son günlerde Bükreşten gelen haberler Romanyada büyük hazırlıklar olduğunu gösteriyor. Orada da geniş çapta askerî hazırlık olduğu gibi gazetelerde harpçi ve heyecanlı neşriyat yapıyor. Romanya tek başına Sovyet Rusya ile boy ölçüşecek vaziyette olmadığı için, bütün bu haberler, müşterek bir Alman - Rum hareketinin alâmetleri addedildi. Sovyet ajansı buna «Hayır!» diyor. Almanya ile Sovyetler arasındaki münasebetler gayet iyidir, iki hükûmet arasında bir de ademi tecavüz misakı vardır. «Sovyetlerin kanaatine göre» Almanyanın taarruza girişeceği hakkındaki haberler yalandır. Tass ajansının tezkibinden sonra bugüne kadar bekledik. İki dost memleket arasındaki iyi münasebetlerin icabıdır ki böyle taarruz, tecavüz rivayetleri çıktığı zaman, bunları taarruza uğrayacak olan taraf değil, kendisine taarruz niyeti atfedilen devlet tezkibe şitabeder. Halbuki Tass ajansının uzun tezkibine rağmen Almanya mahafili, bugüne kadar sustu. Hattâ Berlin matbuatı bu Sovyet tezkibinden bile hiç bahsetmemiştir. Berlinin bu sükûtunu rivayetlerin tezkibe değer mahiyeti olmadığına hamletsek, alman ordularının şarka ve şimale yiğilmesine — şu aralık — bir sebep bulmak lâzım.

Tass ajansı, bu yığın «tahmin edeceği» gibi başka sebeplerden ileri geldiğini bildiriyor. Bu başka sebebi bulmak herkes için güçtür. Kuvvet tahşidine sebep, eğer taarruz niyeti değilse ancak müdafaa hazırlığı olabilir. İhtimal ki İngiltereye karşı büyük bir harekete girişecek olan Almanya, şark cephesinden emin olmak istiyor. Bu da Sovyet Rusyaya karşı ki Tass ajansının neşrettiği beyannamenin ruhuna aykırıdır. Gerek Almanyanın, gerek Romanyanın Sovyet Rusya ile münasebetlerinde normal olmayan inkişafı alâmet sayılabilir. Bu bakımdan, Almanyanın şarktaki tahşidatı kadar, Sovyetlerin Berlinde hiç karşılık bulmayan tezkizipleri birer bilmedir. Taarruz hazırlığı mı, tazyik ve tehdit vasıtası mı, yoksa müdafaa tertibatı mı, henüz belli değil.

Herhalde Almanya, bu yaz, esaslı neticeler elde edecek hareketler yapmaya mecburdur. Ya katı zafere varmak ümidile, yahut gelecek sene için takat ve tehammülünü arttırmak zaruretile. Birinin yolu garpta, ötekinin şarkta. Yakında göreceğiz.

Necmeddin Sadak

Şamın teslimi için müzakereler yapılıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Vichynin hava yolu ile yolladığı takviyeler ve levazım, Tunustan tazyarelerle gelmiştir. Fakat bunlar, terazinin keferi üzerinde tesir icra edecek derecede değildir.

Müttefiklerin ıleri hareketinde mütefakkı süvari kıtaları mühim bir rol oynamaktadır. Vichy Fransızları, o da tamamilen modern olmamak üzere yalnız bir tek zırlı fırkaya malik bulunduklarından, süvari kıtaları kullanılması gibi eski harp usulleri bütün kıymetini yeniden iktibas etmektedir.

İleri hareketi

Kudüs 16 (A.A.) — (Reuter) Müttefik kuvvetler Kisevye ve Şama 16 kilometre mesafede Matbayı işgal etmiştir. Kisvenin 12 kilometre şarkında, çöl kenarında Adliyenin şarkında ileri hareketi devam ediyor. Sahil mntakasında Cezzin şehri zaptedilmiş ve bu kol ile sahiller ilerliyen kol bir hizaya gelmiştir.

Bir İngiliz harp muhbirinin gördükleri

Londra 16 (A.A.) — Reuter ajansının Sayda civarındaki İngiliz kuvvetleri nezdinde bulunan muhabiri bildiriyor: Marciayun mntakaında ilerli-

Mısırdaki büyük bir düğün

Başvekilin kızının evlenmesi münasebetile parlak merasim yapıldı

Kabul resminde kral, kraliçe ve davatiller bir müzikhol nemanasını seyretmek için otururlarken (ortada kral ve kraliçe, başvekilin refikası bayan Sırrı paşa ile konuşuyorlar, kralın sağında valde kraliçe Nazlı, kraliçenin solunda kralın kız kardeşleri prenses Faika ve Fethiye)

Geçen hafta Kahirede büyük bir düğün yapılmıştır. Evlenenler Mısır Başvekilî Hüseyin Sırrı paşanın kızı bayan Âdile Sırrı ile Mısır muhtelit mahkeme âzasından bay Mahmud Yunustur. Düğün münasebetile Başvekil tarafından büyük bir ziyafet verilmiş ve kabul resmî tertip edilmiştir. Merasimde kral ve kraliçe, valide kraliçe Nazlı, kralın kız kardeşleri, kral hanedanı erkânı, Mısır kabinesi âzası ve refikalari, Mısır muteberanı, sefirler, Orta Şarkta İngiliz kuvvetleri başkumandanı general Wavell ve sair birçok zevat bulunmuştur.

Gelin bayan Âdile Sırrı sevimli bir kızdır. Arapçadan başka fransızca ve ingilizceye de hakkile vâkıftır. Güvey bay Mahmud Yunus, ayandan Dr. İbrahim Sâlih'in oğludur. Amcası Yunus Salih paşa uzun müddet Nafia Nazırlığında bulunmuştu. Bay Mahmud Yunus iyi bir hukukşinas olduğu kadar muktedir bir sporcu. Mısırın kılıç ve eskrim şampiyonudur.

Davatiller bahçede küçük sofralarda yemek yemişler, bundan sonra kabul resmî başlamıştır. Bu merasim esnasında artistler müzikhol numaraları yapmışlar, davatiller gece vakte kadar kalarak neşeli bir gece geçirmişlerdir.

Geline pek çok hediyeler verilmiştir. Bunların mecmu kıymeti 30 bin İngiliz lirası tahmin edilmektedir. Kral ve kraliçe pırlanta ve zümrüdü çok güzel bir bilezik hediye etmişlerdir. Valide kraliçe Nazlı gül şeklinde pırlantalı bir broş hediye etmiştir. Yalnız kral hanedanının hediyeleri altı bin İngiliz lirasından fazla tutmaktadır.

Prensese Melek bir pırlantalı broş, prenses Semiha Hasan, sapı pırlanta ve yakutlu bir yelpaze, prenses Nimet Muhtar pırlantalı bir broş, prenses Hatice Abbas Halim pırlanta ve zümrüdü bir broş, prenses Maşuka Fazıl tek-

Yukarıda: Gelin, âdet veçhile büyük izdivaç pastasını kesiyor, güvey kendisine yardım ediyor. (Sağda: Gelinin babası başvekil Sırrı paşa, aşağıda: Ziyafette sofralardan biri (sofrada solda: İngiliz sefiri, sağda: general Wavell, Amerika sefiri, İngiliz sefirinin refikası ve diğer bir mbsafir görünüyor)

taş bir yüzük, prenses Şivekâr deve kuşu tüyünden bir yelpaze gül şeklinde kıymetli bir yüzük, hediye etmişlerdir. Nazırların zevceleri de kıymetli hediyeler vermişlerdir.

Etüdleri münakasaya konulan demiryolu hatları

Ankara 16 (Akşam) — Nafia Vekâleti Bursa - Mustafakemalpaşa demiryolu hattının etüdünü münakasaya çıkarmıştır. Elâzığ - Van hattının 45 kilometrelik kısmının etüdü de münakasaya konmuştur.

Trakyada bir arteziyen kuyusu açıldı

Ankara 16 (Akşam) — Trakyada Alpullu - Babaeski arasında Pancar köyünde bir arteziyen kuyusu açılmış, 1500 metre derinlikte çok bol içme suyu bulunmuştur. Köylü bundan çok memnun olmuştur.

göre, Fransız bahriyesine aid tayyareler Suriyeye gelir gelmez Sayda açıklarında İngiliz filosuna taarruz etmişlerdir. Bu taarruzun neticeleeri henüz bilinmiyor. Maamafih müessir olduğu öğrenilmiştir.

Vichy 16 (A.A.) — Haber alındığına

Artık bugün yetmiş yaşını geçen eski müstahik bize otuz beş sene evvelki bir hatırasını şöyle anlatıyordu:

— O zamanlar Anadolu'nun tamamı sapa, iç kasabalarından birine tayin edilmişti. Bir gün bir cinayet tahkikatı için civardaki köylerden birine gitmiştim, mevsim kıştı ve bu köy bir dağ yamacında idi. Tahkikat biraz uzunca sürmüştü. Hava birdenbire bozuldu. Dehşetli bir kar tipişi başladı. Bu vaziyette kasabaya dönmek imkânı yoktu. Geceyi köyde geçirmem lazımdı.

Netekim köy muhtarı beni evine misafir etti. Adamcağız güzel bir ateş yakmıştı. Kırmızı birer bol bir üniforma giymişti. Bu çorba içimizi ısıtmıştı. Muhtar bana pufu gibi bir düğüm de serdirdi. Dışarıda kar tipişi devam ediyordu. Ben içerde bu yumuşak yatağa rahat bir gece geçirecektim. Netekim erkenden yatmıştı. Kasabadan köye atla gelişi, burada uzun zaman yaptığımız cinayet tahkikatı beni fena halde yormuştu. Uyumamıştım!

Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordum. Birdenbire dışarıda patlayan üç el silah sesile yatağımdan fırladım. Ne oluyordu?... Biraz sonra muhtarla karşı karşıya geldik. O telâş içinde idi. Bir soluğa bana:

— «Misircilerin kızını kaçırdılar!..»
— Kim kaçırdı?
— Palyan Ahmed!...

Ben bir yandan, sanki mühim bir şey yapacağım gibi gilyiniyor, bir yandan da düşünüyordum. «Misirciler» denilen aile bu civarın en ileri gelen zenginlerinden biri, belki de birincisi idi. Otuz beş, kırk sene evvel o muntakada «Misirciler» âdeti bir derebeyi hayatı geçiriyorlardı. Servetleri hakkında etrafta âdeti bazı masal rivayetleri doluyordu. Birlik kızları Ayşeyi bir kere görmüştüm. Pek aklı tefek, çelimsiz bir kızıydı. Fakat onun yüzünün pek güzel olduğunu bilmem kimsen istemişti.

Dalyan Ahmed gelince bu da çam yarması gibi iri yarı bir delikanlı idi. Bu civarın, etraftaki köylerin en belli başlı kabadayılardı. Etrafı kasıp kavuruyordu. Bilhassa bu Dalyan Ahmed'in Misirciler ailesi ile arası hiç iyi değildi. O gece muhtarla beraber bu işin de tahkikatına başladık. Ne yazık ki atı alan Üsküdarı geçmişti. Dalyan Ahmed sevgilisini karşılıklı dağların ardına kaçırmıştı.

Kızın babası:
— Ben Dalhan Ahmedin nereye sığınacağını bilirim... Hemen yola çıkalım... Onları takip edelim... diyor.

böyle bir gece Dalyan Ahmed'i takip etmek hiç de kolay birşey değildi. Meameleli Ayşenin babasının hazırladığı gece hayvanların üzerine atladık. Yola çıktık. Mühîş soğuktu. Âdeti donmaktan korkuyorduk. Bereket ki ben iyice sarıp sarmalamıştım. Ayşenin babası atını benim yanımdan sürüyor bir yandan da hâdiseyi şöyle anlatıyordu:

— Efendim bu Dalyan Ahmed denilen haydut kılık herifler bizim ailemiz arasının hiç iyi olmadığını herkes bilir. Çünkü o bize dalma kafa tutmuştu. Herkesten saygı gördüğümüz halde bu adam bize, paramıza, malımıza, mülkümüze metelik bile vermiş değildi.

Lâkin son zamanlarda Dalyan Ahmed'in Ayşenin etrafında dönüp doluştuğunu işliyoruz. Hatta bir kere annesini gönderip kızı istemişti. Biz Dalyan Ahmed'e kız mı verilir?... Allah etmesin!... Bu gece Ayşe erkenden yattı. Biz de yattık. Beni uyku tutmamıştı. Bir aralık avluda bir gürültü işittim. Dışarı fırladım. Bir de ne göreyim? Kar durmuştu. Avluda bir at vardı... Hayvanın üzerinde de iki gölge... Hemen Ayşenin yatağına kostüm. Yatak boş!... O zaman işi anladım. Tabancamı kaptım. At, üzerindeki iki kişi ile beraber henüz bizim bahçenin yanındaki yola çıkmıştı. Onların arkasından üç el silah at-tım. Lâkin kızı da vurmadan çekini-yordum. Atın ayaklarına doğru nişan

alıyordum. Fakat atılmış kuruşları boşa gitmiş olacaktı. Netekim ki hayvan biraz sonra üzerindeki kilerle beraber gözden kayboldu.

Ayşenin babasına sordum:
— Kızınız kaç yaşında idi?
— Pek küçük değildi... On dokuzunda...

— Belki kendi rızasıyla gitmiştir... Hiç bağırsı çağırmadığına bakılırsa!.. Adam bunu siddetle reddetti!

— Yooo... Katiyen... dedi, Ayşeyi o haydut herif zorla kaçırdı... Buna eminim!..

Atlarımızı hızlandırdık Misirciler ailesinden bize rehberlik eden erkekler ilerideki tepenin arkasında tabii mağaralar bulunduğunu ve Dalyan Ahmedin ancak oraya sığınabileceğini söylüyorlardı. Biz de o tarafa doğru gidiyorduk. Ayşenin babası bir aralık:

— Halbuki, dedi, eğer bu münasebetsizlik olmasaydı kız bu hafta içinde bir başkasına, gayet zengin bir arkadaşının oğluna nikâhlıyacaktır... Bak gördün mü işleri...

Bunun üzerine aklıma gelen şu sual sormaktan kendimi alamadım:
— Kızınız bu zengin arkadaşınızın oğluna beğenmiş miydi?
— Canım kız böyle şey sorulur mu?... Sonra erkeğin güzellik çirkinli olmaz ki!.. Bu bize damad olacak adam-biraz hastalıklı idi... Kanburca idi zavallı... Sonra bir gözü de körüdü.

— Kızı bununla evlenmesi için zorlamış mıydınız?...
— Zorlamaya ne lüzum var?... İnsan kızına «şununla evlen!» der, kız onunla evlenir... Ben de öyle yaptım...

Nihayet şefak sökerken Misirciler ailesinin tarafı ettiğî tabii mağaraya yaklaşılmıştık. Atlarımızdan indik. Tabancalarımız elimizde yavaş yavaş ilerlemeye başladık. Hepimiz ayrı istikametlerde yürüyor ve mağarayı sarmak için tertibat alıyorduk. Nihayet hep birden bu tabii mağazayı geçirdik. Ve silahlar elde içeri girdik. Evet bu havalıyı iyi bilen Misirciler yanılmamışlardı. Dalyan Ahmedle sevgilisini burada idi. Bz silahlar elde:
— Haydi bakalım Ahmed düş önümüze... Deyince parmak kadar vücutlu, çelimsiz Ayşe bir dışı kaplan gibi Dalyan Ahmedin önüne geçti.
— Ona dokunmayın... Kabahati yok onun... Ahmed beni değil ben onu kaçırdım!...

Bunu söyleyen kıza baktım. Dal gibi zavıf, ufak tefek vücutlu Dalyan Ahmedin yanında ne garip duruyordu. Bu kız tarafından kaçırdığı iddia edilen o meşhur kabadayı Dalyan Ahmedde de bir dağ manzarası vardı. Cam varması gibi delikanlı masum masum boynunu büküdü.

— Evet... dedi, beni o kaçırdı... Ayşe benim namusumu temizlemeli... Benimle evlenmeli... Zaten evlenme yaşını da geçmişti!..
Evet bu sözler karşısında akar sular durdu... Dedikleri doğru idi. Fakat hâlâ o saz gibi kızın o çam gibi kabadayısı kaçırması aklıma geldikçe gülerim!...

Hikmet Feridun Es

Ev, Apartman kiralama için

«Akşam» in Küçük İlanları en süratli ve en ucuz vasıta.

Burhaneddin Tepsi yaz temsilleri
Beylerbeyinde perşembe günü akşamı Çarşamba'da Çifte saraylarda cumartesi günü akşamı **BABA RAMİZ** fevkalâde alkışlara mazhar olan 4 perdelik piyesi.

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Lokantacı, Vehbi Feriduna, ihtiyarın hastalığını anlattı. İki saat sonra, Haydar henüz kendisine gelmemişti ki, hasta arabesile damadının evine naklolundu. Didar hanım, felâket karşısında mazinin hatıralarını unuttu. Kızı Malike ile beraber kocasının yatağı başına geçti.

Cemal Nermi'nin ihtiyar annesi, bahçe kapısının cingrağı çalınca, başını kaldırdı. Dışarı baktı.

Kim gelmiş olabirdi. Değneği eline aldı. Odadan çıktı. Kapının önüne geldi.

Postacı gelmiş, kapı altından taşığa bir mektup atmış; gidiyordu.

İhtiyar kadının buruşuk yüzü memnuniyetle parladı. Zira zarfın üstünde torununun el yazısını derhal tanıdı.

Demin çıktığı oturma odasına derhal girdi. Gözlüklerini acele acele burnuna taktı.

Cemal Nermi'nin annesi, yaşının çok ilerlemesi ve eskiden de hayli hastalık geçirmiş olmasına rağmen bitkin bir halde değildi. Yalnız bacakları vücudunu iyi taşıyamıyordu. Kadın zayıftı da.

Torunu, kendisine, daima:
— Büyükanne... Bir hizmetçi tut! Yahut bir ahretlik all... - derdi.

Fakat ihtiyar kadın bu teklifleri vakitliyle oğluna reddettiği gibi şimdi torununa da reddediyordu. Evinde yalnız kalmaya tercih ediyordu. Genç zabıt nihayet uğraşa uğraşa, ninesinin iki günde bir çalışacak ve temizliğe, ortalığa bakacak bir hizmetçi ile anlaşmasına razı olabildi.

Nine, hayli hasis olduğu için, bu teklife homurdana homurdana razı olmuştu. Torununu pek sevdiğinden tasarruf ediyordu. Bütün malını mülkünü onun yemesini istiyordu. Tahsil için çok çalışmış, mek-

tep sıralarında onu hiç bir şeyden mahrum bırakmamıştı. Şimdi hayata atıldıktan sonra parlak ve müreffeh bir zabit olmasını arzu ediyordu.

İhtiyar kadın şöyle düşünüyordu:
— Ah oğlum Cemal giderken bana para teklif etmişti. Keşke kabul etseydim. Cahidin bana kalamasını bilmiyordum ki... Meğer büyümek bana mukaddermiş... Cemalın daha fazla parayla, refah içinde gitmesini istemedim; «istemem!» dedim... O parayı alsaydım şimdi Cahide yarıyacaktır.

Evladını görmeyeli on sekiz sene olmuştu. Ondan hiç bir haber alamamıştı. Ölecek, gidecek, yavrusunu dünya göziyle göremeyecek miydi?

Bunu düşündükçe gözleri sulanıyordu. Hazin hazin başını sallıyordu.

Cahidin mektubunu dikkatli dikkatli okudu.

Torunu, o gün gelerek kendisini ziyaret edeceğini yazıyordu.

Ninenin yüzü sevinçten parladı. Gözlerini duvarlara çevirdi. Orada iki resim asılıydı. Oğlununki ve

Sivasta Posta, Telgraf ve Telefon umum müdürlüğü binası

Sivas (Akşam) — Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü için Cumhuriyet caddesi üzerinde büyük bir bina yapılması kararlaştırılmıştır. Bunun için bu sahada istimlak muamelesine başlanmıştır.

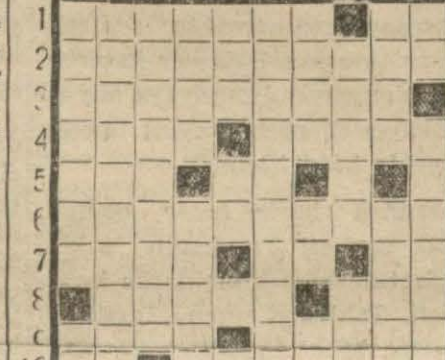
RADYO

Bugünkü program

Otuz ve akşam	21.00	22.00
12.30 Program	21.00 Memleket	22.00 Ajans haberleri
12.33 Türkçe Pl.	21.05 Keman solo-ları	22.05 Keman solo-ları
12.45 Ajans haberleri	21.10 Keman solo-ları	22.10 Keman solo-ları
13.00 Karışık program Pl.	21.15 Konuşma	22.15 Konuşma
13.15 Türkçe Pl.	21.20 Konuşma	22.20 Konuşma
13.30 Karışık program Pl.	21.25 Klasik program	22.25 Klasik program
18.03 Fasil sazi	21.30 Ajans ve para borsası haberleri	22.30 Ajans ve para borsası haberleri
18.30 Ziraat Tak.	21.35 Ajans haberleri	22.35 Ajans haberleri
18.40 Dans müziği Pl.	21.40 Dans müziği Pl.	22.40 Dans müziği Pl.
19.00 Yuva saati	21.45 Dans müziği Pl.	22.45 Dans müziği Pl.
19.15 Salon orkes rasi	21.50 Dans müziği Pl.	22.50 Dans müziği Pl.
19.30 Ajans haberleri	21.55 Dans müziği Pl.	22.55 Dans müziği Pl.
19.40 Salon orkestrası	22.00 Dans müziği Pl.	23.00 Dans müziği Pl.
20.15 Radyo gazetes	22.05 Dans müziği Pl.	23.05 Dans müziği Pl.
20.45 Salon orkes-	22.10 Dans müziği Pl.	23.10 Dans müziği Pl.
	22.15 Dans müziği Pl.	23.15 Dans müziği Pl.
	22.20 Dans müziği Pl.	23.20 Dans müziği Pl.
	22.25 Dans müziği Pl.	23.25 Dans müziği Pl.
	22.30 Dans müziği Pl.	23.30 Dans müziği Pl.
	22.35 Dans müziği Pl.	23.35 Dans müziği Pl.
	22.40 Dans müziği Pl.	23.40 Dans müziği Pl.
	22.45 Dans müziği Pl.	23.45 Dans müziği Pl.
	22.50 Dans müziği Pl.	23.50 Dans müziği Pl.
	22.55 Dans müziği Pl.	23.55 Dans müziği Pl.
	23.00 Dans müziği Pl.	24.00 Dans müziği Pl.
	23.05 Dans müziği Pl.	24.05 Dans müziği Pl.
	23.10 Dans müziği Pl.	24.10 Dans müziği Pl.
	23.15 Dans müziği Pl.	24.15 Dans müziği Pl.
	23.20 Dans müziği Pl.	24.20 Dans müziği Pl.
	23.25 Dans müziği Pl.	24.25 Dans müziği Pl.
	23.30 Dans müziği Pl.	24.30 Dans müziği Pl.
	23.35 Dans müziği Pl.	24.35 Dans müziği Pl.
	23.40 Dans müziği Pl.	24.40 Dans müziği Pl.
	23.45 Dans müziği Pl.	24.45 Dans müziği Pl.
	23.50 Dans müziği Pl.	24.50 Dans müziği Pl.
	23.55 Dans müziği Pl.	24.55 Dans müziği Pl.
	24.00 Dans müziği Pl.	25.00 Dans müziği Pl.

★ Kadıköy İlkokullardaki Yoksul çocuklara yardım cemiyeti reisliğinden: Nizamnamenin altıncı maddesi müebince cemiyetimiz umumî heyet toplantısını haziranın yirmi birinci cumartesi günü saat onbeşte cemiyet merkezinde olan Kadıköy Cumhuriyet Halk Partisi binasında yapılacağını ve cemiyet merkez ve şube idare heyetleriyle bütün aşasının toplantıda hazır bulunmaları icab ettiğinden hazırları ricasıyla keyfiyet ilân olunur.

BULMACAMIZ

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

- 1 — Dünyanın sonu — tersi beyazdır.
- 2 — Teshin edemiyor.
- 3 — Harap olan hane.
- 4 — Atılmaktan emir — bakış.
- 5 — Mülk — nota.
- 6 — Malını muvakkaten bırak.
- 7 — Tersî âbidedir — hane — tersi esmekten emirdir.
- 8 — Muaviyenin oğlu — yüksek tepe.
- 9 — Kuyudan su çıkarmağa mahsus kab — sonuna «T» gelirse tutsaklıktır.
- 10 — Güzel sanat — tersi tahsin ve takdir eder demektir.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

- 1 — Lokanta, Um, 2 — Otuz, Aliye, 3 — Kumandan, 4 — Azami, Neil, 5 — Nihayet, 6 — Tad, Adalet, 7 — Alanya, Ela, 8 — İncelenen, 9 — Uy, İteleme, 10 — Meâl, Tanen.

torununki... Bakarken kirkikleri ucunda iri damlalar belirdi.

«— Haydi, haydi... — diye kendi kendine söylendi. — Şimdi ağlamak zamanı değil... Yemek pişirmeli...»

Kümeşe gitti. Oradan bir tavuk seçti. Yoldan geçen rençberlerden birine kestirdi. Zira kendi kadın olduğu için hayvanı şer'an kesmezdi. Şunu torunu için ağız tadile bir pişirecekti!

Kümeşe geri kalan hayvanlara, arkadaşlarını kaybettikleri için teselli makamında bir avuç mısır serpmek üzereydi ki, kulak kabarttı.

«— Tuhaf şey... - dedi. - Kıpırtı mı çaldılar acaba?... Kulığıma bir çingirak sesi geldi... Fakat kim olabilir şu saatte?...»

Nine, mutlak kapısında, içeri girdi. Ellerini yıkadı. Kuruluyarak gene bahçeye çıktı. Binayı doladı.

«— Ya Cahide?... - diye düşünmekte devam ediyordu. - Tahmininden evvel geldiyse?... Aman ne iyi olacak...»

İkinci parmağın önünde bir erkeğin durduğunu görüyordu.

Çalı bey, Geliboluda kaldığı müddetçe, Saldenin tek başına Osmanlı devletine yaptığı hizmetleri birer birer öğrenmiş ve onu yanından ayırma-mağa karar vermişti.

Zaten Çalı bey, bu sefer, Edirne'den Geliboluya gelirken — donanmanın işlah ve ihyâsı için — padişah tarafından kendisine büyük salâhiyetler verildiğini herkese söylüyordu.

Türk donanması çok yakında yeniden ihya edilecek, Akdenizde gösteriş seferleri yapacaktı.

Çalı bey, Gelibolu mağlûbiyetini unutuyordu.

Venedik donanmasının fırtınada kazaya uğraması da donanma beyini faaliyete sevkeden, sebeplerden biri idi. Çalı bey:

«— Venedikliler, en büyük ve kıymetli gemilerini fırtınada kaybetmemiş olsalardı, bizim yapacağımız teknelerle onlara karşı koymak imkânı kalmı-yacaktı. Bereket versin ki, Allah bize yardım etti. Şimdi yapılacak iş, hemen donanmayı hazırlamak ve yola çıkmaktır.

Diyor, işçileri geceli gündüzlü çalıştırıyordu.

Türk sınırları dışına çıkarılan falcı..

Son günlerde Geliboluda birçok kimselerin vüdan ve inanışlarıyla oynayan âma falcının vaziyeti birdenbire tehlikeye düşmüştü. Saide, Çalı beye, falcı hakkında şunları söylemişti:

«— Karayığitin başını yiye, bu adamdır. Âma falcı ona zehir vermek suretyle yardım etmeseydi, Karayığit Geliboluda birşey yapamayacağını anlayacak ve geldiği yere dönüp gidecekti. Bu adam, Geliboludaki tersanemiz-de çalışan birçok işçileri ve denizcileri de kötü öğüdlerle zehirlemekteydi. Âma falcıyı Geliboludan uzaklaştırsanız, memleketle büyük bir hizmet etmiş oluruz.

Demisti. Çalı bey, Saldenin sözlerini dinledi... Endişelerini çok yerinde buldu.

«— Ya bu adamın gözleri açık olsaydı, neler yapmazdı? Dedi. Ve bir sabah Geliboluya uğramış olan bir Ceneviz ticaret gemisinin kaptanına adalı falcıyı teslim etti.

O gün ilk defa olarak, bir falcı Türk memleketi sınırları dışına çıkarılıyordu.

Gelibolu muhafızı İbrahim bey:
«— Bunu padişah duyarsa, bilmem ki memnun kalır mı?

Diyerek, Çalı beyin zihnini çelmek istemişse de, donanma beyi bir kere bu işe karar vermişti. Çalı bey azminden ayrılmak bir adam değildi.

Gelibolu ahalisinden birçoğu:

«— Allah Çalı beyden razı olsun, diyor, bu herif birçoklarımızın ocağını yıktı. Kadınlarımız her zaman gizli gizli ona gider ve fal baktırırlar. onun saçma sözlerine inanarak, yuvalarını, rahatlarını bozarlar. Bir takım cahil köylüler de kendisine peygamber gibi tapmağa başladılar. Bu işin sonu çok fena olacak, halk birbirlerine girecekti. Onun, memleketten uzaklaştırıl-masında çok isabet vardır.

Böyle düşünen halk — âma falcı Geliboludan uzaklaşırken — âdeti hayram yapıyordu.

Âma falcının Geliboludan sürülüşünden memnun olmanın ve Saideye uzaktan dış bileyen biri vardı: Gelgeç Hasan.

Bu adam Gelibolu tersanesinde tanınmış ve işgüzar ustalardandı. Karayığit Geliboluya gelince, ilk önce onunla dost olmuştuk. Gelgeç Hasan, Karayığitin âkibetinden çok müteassırdı.

«— Bir taraftan donanma hazırlıyor, - gece gündüz çalışıyor, Bir taraftan da bu donanmada çalışacak ve devlete faydası dokunacak yiğitleri öldürüyor. Bu ne rezalet!

Diye söylüyor, ötekini bertkını Şalde aleyhine kışkırtıyordu.

Bu dedikodular Saldenin kulağına varmıştı.

Saide artık hiç kimse ile mücadele

etmek fikrinde değildi. Karayığitin ölümünden birşey kendisi de müteassırdı. Bu haberi getiren adama:

«— Hasana git, söyle, çenesini tutsun. Karayığit, ölümünü kendisi aradı. Onu kimse öldürmedi! O, kendi cezasını verdi. Kâhberin sonu budur.

Dedi. Gelgeç Hasan bu cevabı almca hiddetinden ateş püskürmeğe başladı:

«— Vay kaltak vay... Karayığit gibi bir erkeğe kahbe demeye nasıl dili varıyor? Ben ona kahbenin kim olduğunu göstereyim.

Diyerek, Saide hakkında atıp tutmağa başladı.

Bu hâdis Çalı beyin kulağına gelince canı sıkıldı.

«— Hâlâ Saide ile uğraşanlar var mı? Bu cesur ve fedakâr kadını zorla gücendirip elimizde kaçıracağız.

Gelgeç Hasan Gelibolu muhafızı da teşvik ediyordu.

Bir gün Hasan, tersanede çalışırken, kalafatçılar teftişe gelen Çalı beyin karşısına çıktı:

«— Bu kadın hâlâ çenesini tutmuyor. Karayığit gibi bir aslanın arkasından kahbe diye bağıyor. Ona haddini bildirirseniz fena olmaz.

Dedi. Halbuki çenesini tutması lâzım gelen biri varsa, o da kendisiydi. Bunu Çalı bey de biliyordu.

Çalı beyin birdenbire canı oynadı:
«— Sen her şey burnunu sokma... önündeki işine bak! Bu meseleyi sende başka parmağına dolayan kimse yok.

Deyince, Hasan etrafındaki arkadaşlarından cesaret alarak:

«— Herkes benim fikrimdedir, dedi, artık donanmada böyle bir kahbenin yeri yoktur. Karayığiti kudurmuş bir sırtlan gibi boğan bu kadın, yarın birçok yiğitlerimizin de kahrbera kanını içecek.

Çalı bey, Hasanın yakasından tutup tezgâhın gerisine çekti:

«— Sen, beni, kendin gibi bir nanhâr mı sanıyorsun, behey alacak! O donanmamızı ihya eden, devletin yârını ağartan, her savastan almanın aklıyla dönan kahraman bir kadındır. Çelebi sultan Mehmed bile ona: «Orduları durduran ve donanmamızı tek başına yenen Saldenin kahramanlık ve cesareti eşi yoktur.» dedi. onu kaç kere alından öptü. Böyle sonuza yararlıklar gören bir kaplani darıltıp kaçirtmak hevesine düştünce aldaniyorsun. Ben, Karayığit gibi, insanı arkasından vurmak isteyen birçok kahbelerin kanını yere döker, fakat onu incitmekten çekinirim. eniyor musun?

Gelgeç Hasan, donanma beyinin gibi sinerek bir kenara çekildi... sustu.

Fakat, Çalı bey hiddetini yenemiyordu. O sözünü esirgemeyen, kimseden korkusu olmayan bir adamdı. Bu meseleyi kökünden halletmek lüzumunu hissederek, tezgâhlarda ve kalafat başlarında çalışan bütün işçi ve denizcileri bir araya topladı:

«— Şimdi, işinizi bırakıp beni dinliyeceksiniz! İlk önce şunu anlamak istiyorum: İçinizde Karayığitin ölümünü haksız bulan var mıdır? Varsa, meydana çıkıp, sebebini açıkça söyleyin.

Diye bağırdı. İşçiler birbirlerine bakıştılar. Ve biraz sonra hep bir ağızdan cevap verdiler:

«— Saide ile Karayığit, er meydanında döğüştiler. Bu, kıyasaya bir döğüştü. Silâhsız olmak üzere, her iki taraf da birbirinin canını yacaktı. Saide çabuk davrandı; Karayığiti boğdu, öldürdü. Akli ve kuvveti varsaydı, Karayığitin ölmemesi, mukabele etmesi lâzımdı. Demek ki, o da kâba soğanın bir ipliği. Bunda kimin ne doğe haklı var. döğüşü kabul eden, meydana çıkan kendisiydi.

Çalı bey:
«— Demek onun ölümünü haksız bulan kimse yok içinizde. öyle mi?

Diye sordu. İşçilerden biri:
«— Yoktur diyemeyiz. belki bir kişi vardır.

Diyerek Gelgeç Hasanı gösterdi, Çalı bey:

(Arkası var)

İstimmelerini istiyorum.

Nine, daha yaklaştı. İki gözle karşılaştı.

Bu gözler, humalı gibi, alev alev yanıyordu.

Bütün yüzü kirpi dikealeri gibi sert ve uzun bir traş kaplamıştı. Kasketin şemssiperi, gözler üzerine eğilmişti.

Kadın, yüreğinde bir merhamet duydu:

«— Açmısın?, diye sordu. Boğuk ses cevap verdi:

«— Evet.

«— Ve adalı sendeledi. Düşmemek içimisi gibi, parmak lığ

This image shows a blank, aged, light brown paper cover or endpaper of a book. The paper has a textured, slightly mottled appearance with some minor discoloration and small dark spots, characteristic of old paper. The edges are slightly irregular, and the overall tone is a warm, light brown. There is no text or other markings on the surface.

müne dairede görülür ve şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir.

Bu kuponu kesip «AKŞAM Matbaası Kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.